

IMPROLINGUA

ALEBO VESELO A HRAVO K ZNALOSTIAM CUDZÍCH JAZYKOV

metodika pre učiteľov cudzích jazykov, ktorí chcú
do vyučovania zariadiť moderné prvky

Obsah

Úvodné slovo	3
1. Teoretický základ a jeho využitie v praxi.....	5
Výučba cudzieho jazyka a jej ciele.....	8
2. Improlingua – k znalosti cudzieho jazyka veselo a hravo.....	10
Prínosy metódy Improlingua	10
Základné informácie k práci s Impro-education	13
Základné princípy:.....	13
3. Cvičenia	18
2.1 McWord.....	20
2.2 Zombies	21
2.3 Creative alphabet.....	22
2.4 Apple Tree	23
2.5 Time Bomb.....	24
2.6 Circle.....	25
2.7 Hot News	26
2.8 Short Chain	27
2.9 Small Talk	28
2.10 Encyclopedia.....	29
2.11 Haggle	30
2.12 Word Pyramid	31
2.13 Roses Are Red.....	32
2.14 Living Picture.....	33
2.15 Phone Calls - Customer Service	34
2.16 Writing a Letter.....	35
2.17 Ask Your Youtuber	36
2.18 Disagreement Relay.....	37
2.19 One Minute	38
2.20 Back to the Studio	39
2.21 Story Telling – Cylinder Position.....	40
2.22 Gang Battle	41
2.23 What Happened	42
2.24 Stop, Change It, Describe It	43

2.25	What Are you Doing?	44
2.26	Counting to Twenty	45
2.27	Snowball	46
2.28	My Room.....	47
2.29	On the Left, On the Right	48
2.30	Conditional Chain.....	49
2.31	Simon Says.....	50
2.32	The Manager.....	51
2.33	Genres	52
2.34	Why?.....	53
2.35	Faqs.....	54
2.36	Club of Lords.....	55
4.	Skúsenosti s využitím metódy Improlingua v praxi.....	56
	Dotazníkový prieskum.....	56
	Výstupy zo štrukturovaných rozhovorov.....	59
5.	Niekoľko slov o autoroch	62
5.1	Divadlo improvizácie ODVAZ z.s.	62
5.2.	Sukromná základna umelecká škola Mileticova 17/B, Dom T&D, Bratislava	63
5.3.	Fundacja Interstellar	64
6.	Inspirácie, odkazy, publikácie	65
	Knihy zamerané na improvizáčne techniky	65
	Použité zdroje	66
	Odkazy na zaujímavé štúdie a články	67
	Legislatívne zdroje:	68
	Príloha: Dokumenty využívané v rámci projektu	69

Úvodné slovo

Vážení čitatelia,

dostáva sa Vám do rúk publikácia, ktorú vytvoril kolektív autorov dlhodobo sa venujúci praktickej improvizácii. Improvizácii, ktorá pomáha užívateľom prekonávať strach z neznáameho, z hanby hovoriť pred ostatnými a zvyšuje sebadôveru, zlepšuje komunikačné znalosti, pozornosť i kreativitu, vytvára rešpekt k ostatným. Ide o spôsob komunikácie, ktorý by vo svojom živote mal vedieť aplikovať každý z nás a v ideálnom svete by sa mal vyučovať už na základnej škole. Bohužiaľ sa nevyučuje, a to ani v tých predmetoch, v ktorých je jeho využitie viac než žiadúce.

Typickým príkladom je výučba cudzích jazykov. Podľa prieskumu Českej školskej inšpekcie, väčšina žiakov v ČR nedosahuje úroveň stanovenú pre výučbu cudzích jazykov v školských osnovách, a to napriek dlhoročnej príprave na základných a stredných školách. Kritizuje sa najmä vlastný prejav žiakov, nedostatočné aktívne používanie cudzieho jazyka a ich postoj k vyučovaniu cudzieho jazyka. Práve to môžu zmeniť pripravované techniky. Ich aplikácia je zameraná na rozvoj funkčno - obsahovej stránky jazyka. Naše skúsenosti ukazujú, že zavedenie týchto metód do vyučovania prispieva k/ku:

- Zlepšenie rozprávania v AJ, t. j. študenti sa zbavia ostychu, naučia sa nebáť komunikovať v cudzom jazyku a pohotovo reagovať na náhle situácie;
- aktivizácia žiakov - vnímanie učiva, motivácia a aktívne zapájanie sa do vyučovania, udržanie pozornosti;
- zlepšenie celkovej klímy v triede;
- zlepšenie kľúčových kompetencií:
  - komunikačné kompetencie: nová metóda učí pozitívnej komunikácii, mobilizuje a odstraňuje strach z prezentácie, podporuje počúvanie a vnímanie informácií, ich spracovanie,
  - sociálne a personálne kompetencie: nová metóda učí prijímať podnety z okolia, aktívne počúvať, posilňovať tímovú prácu a interakciu, vytvárať pozitívnu tvorivú atmosféru medzi žiakmi, prirodzene (nenásilne) zapájať silnejších a slabších jedincov, odstraňovať strach z chýb a neúspechov, posilňovať sebadôveru,

- kompetencie na riešenie problémov: nová metóda rozvíja schopnosť pružne reagovať, byť samostatný a aktívny, zlepšuje schopnosť zvládať neobvyklé situácie, posilňuje schopnosť vnímať súvislosti, učí klásť otázky.

Naším cieľom je preniesť tieto pozitívne skúsenosti na všetky úrovne vzdelávacieho systému (bez ohľadu na zriaďovateľa), aby sa kvalitatívne zmenila kultúra vzdelávacej reality, vrátane prijatia a pochopenia týchto zmien širokou verejnosťou. Za týmto účelom vznikla nielen táto metodika, ale aj celý projekt, ktorého cieľom je poskytnúť učiteľom komplexný a ucelený návod, ako môžu aplikovať techniky improvizácie vo vyučovaní cudzích jazykov. Ich používanie umožní posun od frontálneho odovzdávania vedomostí k úlohe pedagóga ako mentora. V tomto dokumente sú učiteľom k dispozícii podrobné pracovné listy, ktoré rozširujú rozsah učebných materiálov. Jednotlivé cvičenia majú presné pravidlá zamerané na precvičenie konkrétnych gramatických javov (tak, aby zohľadňovali cieľ výučby). Na rýchlu prípravu a ako metodická podpora boli pre učiteľov pripravené krátke videá a webové semináre, ktoré sú k dispozícii na webovej stránke www.improlingua.com. Celá aktivita bola financovaná z projektu Erasmus+ a vďaka tomuto projektu sú pre učiteľov k dispozícii bezplatne.

Tak vstúpte na tieto stránky a nechajte sa inšpirovať 😊.

www.improlingua.com

Na tomto materiáli sa podieľal medzinárodný tím autorov:

ODVAZ divadlo improvizace z.s. – Česká republika

Mgr. Vladislav Kos

Mgr. Michal Urban

Sukromna zakladna umelecka skola Mileticova 17/B, Dom T&D, Bratislava

Mgr. Art. Kateřina Baranová, ArtD.

Mgr. Art. Kamil Kollárik

Fundacja Interstellar

Mgr. Artur Jóskowiak

Mgr. Anna Wojtkowiak – Williams

Podrobnejšie informácie o autoroch sú uvedené v kapitole 5 Niekoľko slov o autoroch.

1. Teoretický základ a jeho využitie v praxi

Ako už bolo spomenuté v úvode, cieľom tejto metodiky (a vlastne celého projektu) je integrovať dramaticko-improvizačné cvičenia/aktivity priamo do vyučovania cudzieho (v tomto prípade anglického) jazyka, a tak zlepšiť jazykové kompetencie našich žiakov, najmä hovorenie v cudzom jazyku a schopnosť používať cudzí jazyk v praxi.

Týmto projektom sme reagovali na skutočnosť, že v postkomunistických krajinách sa v praxi dlhodobo nedarí dosiahnuť dobrú úroveň osvojenia si cudzích jazykov žiakmi základných a stredných škôl. Napríklad český vzdelávací systém sa dlhodobo vyznačuje prílišným zameraním na informatívne vyučovanie na úkor prirodzenej komunikácie, a to aj vo výučbe cudzích jazykov. Túto skutočnosť potvrdzuje aj nezávislé hodnotenie digitálnych učebných materiálov, ktorých obsah a štruktúra podporujú frontálne učenie a pasivitu žiakov (Bilanová, 2018). Stále typické je používanie audio-jazykovej a gramaticko-translačnej metódy, ktorá sa vyznačuje prílišným dôrazom na jazykovú správnosť a nedostatočnou pozornosťou k obsahovej a komunikačnej stránke prejavu, podceňovaním kognitívnych procesov výučby a ich zámerov, čo sa prejavuje v bezkontextovom precvičovaní jazykových štruktúr, pasivitou žiakov alebo nedostatkom iniciatívy zo strany učiteľa (Orlová, Pavlíková 2013, s. Úspešné zvládnutie funkčno-obsahového aspektu jazyka sa však týmito vzdelávacími metódami nedá dosiahnuť. Naopak, vyvolávajú v žiakoch obavy, že pri komunikácii urobia chyby, a tým spôsobujú zábrany pri používaní cudzieho jazyka v praxi.

Podobná kritika zaznela aj v rámci vyšetrovania, ktoré v roku 2017 uskutočnila Česká školská inšpekcia. Tento prieskum ukázal, že najvyššia spokojnosť učiteľov v oblasti úrovne cudzojazyčných zručností žiakov je v oblasti porozumenia písaného textu a počúvania s porozumením. Naopak, nižšia spokojnosť učiteľov sa spája s zručnosťami, ktoré si vyžadujú vyššiu samostatnú aktivitu žiakov - vlastný hovorený a písomný prejav. Chýba tiež posilnenie potreby žiakov aktívne používať cudzí jazyk alebo pozitívny postoj žiakov k výučbe cudzieho jazyka (to bolo uvedené ako jeden z najčastejších problematických aspektov). Učitelia cudzích jazykov na stredných školách sa často stretávajú s tým, že skutočná jazyková úroveň, ktorú žiaci končiaci základnú školu a nastupujúci na strednú školu dosahujú, dlhodobo nezodpovedá požadovanej minimálnej výstupnej jazykovej úrovni. V dôsledku toho je ťažké zabezpečiť kontinuitu, čo môže ovplyvniť kvalitu ďalšieho vyučovania (Kunčarová, 2012, s. 31; Tůmová J., 2018, s. 18).

Z uvedeného je zrejmé, že v pedagogike sa už dlhší čas intenzívne kritizuje tradičné vyučovanie (Průcha, 2001; Svobodová a kol., 2007; Střelec a kol., 2005; atď.). Títo autori poukazujú na to, že tradičné vyučovanie založené na získavaní súhrnu hotových vedomostí a zručností nie je v modernej dobe dostatočné, pretože chýba príprava na riešenie životných problémov. Naopak, pri využívaní inovatívnych vyučovacích metód založených na aktívnej činnosti žiakov, pri ktorej dochádza k príprave na riešenie životných problémov, sa žiaci učia formulovať vlastné hypotézy, rozvíjajú svoju predstavivosť a intelektuálne schopnosti (Zormanová L., 2012). Na komplexné osvojenie jazykových znalostí je potrebné viac a predovšetkým systematicky využívať moderné prístupy s dôrazom na funkčno-obsahovú stránku jazyka (komunikatívnosť, zmysluplnosť a plynulosť reči). Je dôležité posilniť vnútornú motiváciu (t. j. učenie motivované záujmom a zvedavosťou). Naopak, štrukturálna zložka jazyka (najmä gramatika) by sa mala používať len do tej miery, aby nebránila porozumeniu. Vhodným nástrojom je spojenie výučby cudzieho jazyka so zážitkovými aktivitami, ktoré poskytujú ideálny model pre študentov na osvojenie si nenásilnej komunikácie v cudzom jazyku.

Podľa Rámcového vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie je jednou z vhodných inovatívnych vyučovacích metód dramatická výchova (ako doplnková vzdelávacia disciplína), ktorá prispieva k rozvoju verbálnej a neverbálnej komunikácie. Ako uvádzajú Marušák a i. (2019, s. 30): "Je zrejmé, že dramatická výchova svojou povahou aktivít založených na konaní v situácii môže napomôcť pri napĺňaní cieľov Rámcového učebného plánu ZŠ v procese vlastnej tvorby žiakov, ktorá je nielen príležitosťou na rozvoj ich schopností, ale ponúka aj možnosť ich overenia v nových situáciách, ktoré žiaci riešia. Okrem iného napríklad:

- umožňuje študentom osvojiť si stratégie učenia a motivuje ich k celoživotnému vzdelávaniu;
- podporuje žiakov v tvorivom myslení, logickom uvažovaní a riešení problémov;
- povzbudzuje žiakov k všestrannej, efektívnej a otvorenej komunikácii;
- rozvíja u žiakov schopnosť spolupracovať a rešpektovať vlastnú prácu a výsledky ostatných;
- pomáhať žiakom rozpoznať a rozvíjať ich vlastné schopnosti v súlade s reálnymi možnosťami a uplatňovať ich spolu so získanými vedomosťami a zručnosťami pri rozhodovaní o vlastnom živote a kariére."

Dramatická výchova nepochybne prispieva k zvyšovaniu kompetencií žiakov riešiť problémy (hoci v prípade vyučovania ide o problémy, ktoré sú podstatou improvizovanej hernej situácie) a komunikačných kompetencií (podstatou dramatickej výchovy je komunikácia, komunikácia

ako predmet skúmania, ako prostriedok komunikácie). Vždy ide o náročnú tímovú činnosť, pri ktorej je potrebné prekonať množstvo prekážok, aby sa dosiahol konečný výsledok, takže nepochybne rozvíja pracovné kompetencie. V konečnom dôsledku potom dramatická výchova vedie, ako bolo viackrát zdôraznené, k rozvoju osobnostných a sociálnych kompetencií žiakov (Provazník, 2019, s. 03-27). Významný preukázateľný vplyv dramatickej výchovy na formovanie osobnosti dieťaťa preukázal aj pomerne rozsiahly výskum spol. NIPOS ARTAMA, ktorej výsledky boli publikované už v roku 2007 v publikácii Dieťa a umenie.

Preto sme vypracovali túto metodiku. Metóda Improlingua je súbor dramaticko-improvizačných cvičení zameraných na aktívne učenie sa cudzieho jazyka. Využíva inscenačné techniky používané v divadelnej improvizácii, ktoré nenásilne kombinuje s výučbou cudzieho jazyka. Vyučovanie prebieha zábavnou formou (pomocou hier, simulácií reálnych situácií) a táto forma zaručuje zapojenie všetkých účastníkov - obsahuje aktivizujúce prvky a rozširuje možnosti skupinového a kooperatívneho učenia. Dominantným cieľom je rozvoj veľmi potrebných komunikačných kompetencií. Táto kombinácia výučby cudzieho jazyka a zážitkových aktivít predstavuje nenásilný spôsob osvojovania si komunikácie v cudzom jazyku.

Pripravené inovatívne techniky sú založené na princípe pedagogického konštruktivismu, ktorý sa snaží rešpektovať prirodzené procesy učenia, stimuluje žiakov k vlastnej aktivite, zvyšuje vnútornú motiváciu. Prispieva k posunu od informatívneho vyučovania k vyučovaniu s formatívnym prístupom (posun od "ty-učenia" k "samoučeniu"). Je to aktívny proces, ktorý aktivizuje poznávacie procesy žiakov, podporuje interaktivitu a samostatnosť, sociálnu komunikáciu a tvorbu vlastných poznatkov, vlastnú iniciatívu a sebahodnotenie.

V našom poňatí učenia sa učenie nie je vnímané ako pasívna činnosť. Žiaci počas vyučovacieho procesu nesedia, ale aktívne sa zapájajú do jednotlivých cvičení, ktoré simulujú bežné životné situácie, a tak sa učia pohotovo reagovať na tieto situácie. Dominantná úloha učiteľa sa pri používaní týchto techník mení na úlohu facilitátora. Žiaci, ktorí ovládajú jazyk lepšie, majú možnosť tvorivo využívať svoje jazykové zručnosti a môžu byť postavení do úlohy mentorov. Vyvinuté inovatívne techniky v skutočnosti vedú k množstvu interakcií medzi žiakmi rôznych úrovní, takže slabší žiaci majú možnosť učiť sa od tých, ktorí majú lepšie vedomosti, bez toho, aby museli opravovať chyby učiteľa alebo iných žiakov. Tým sa znižuje riziko skupinového učenia, ktoré spočíva v nevyváženom zoskupení. Tieto techniky významne rozvíjajú nielen extrovertných, ale aj introvertných jedincov.

Technika je navrhnutá tak, že okamžité opravovanie chýb a prerušovanie reči žiakov je úplne neprípustné. Učiteľ počas cvičenia zbiera len najčastejšie chyby, ktoré spravidla po cvičení opravuje, takže žiaci nie sú pod tlakom, nie sú individuálne pomenovaní, čo výrazne prispieva k pozitívnemu prijímaniu chýb a ich uvedomovaniu. Táto technika teda pracuje s citlivým

začlenením slabších žiakov (rešpektuje, že každý jednotlivec sa učí iným spôsobom podľa svojich vnútorných dispozícií), ale zároveň im zaručuje zážitok z úspechu, ktorý sa ďalej prehlbuje. Výskum (Hoppe, in Helus, Hrabal, Kulic a Mares, 1979) ukazuje, že po dosiahnutí cieľa (zážitku úspechu) sa zvyšuje ašpiračná úroveň žiakov a objavuje sa hrdosť, sebadôvera, kompetencia a spokojnosť (Weiner, 2005). Tento prístup vedie k rozvoju vnútornej motivácie, ktorá je nevyhnutná na dosiahnutie dobrej jazykovej úrovne.

Implementácia pripravených techník do vyučovania je teda sociálnou aktivitou, pri ktorej dochádza k rekonštrukcii vlastných vedomostí a objavovaniu vlastných schém s podporou ostatných (v podnetnom prostredí). Cvičenia rozširujú možnosti skupinového a kooperatívneho učenia - obsahujú inscenačné metódy, ktoré zaručujú zapojenie všetkých zúčastnených študentov a zároveň obsahujú aktivizujúce prvky. Dynamika tohto spôsobu vyučovania má pozitívny vplyv aj na čas interakcie jednotlivých žiakov, ktorý sa v porovnaní s bežným vyučovaním niekoľkonásobne predlžuje.

Metóda bola overená v otvorených jazykových kurzoch - počas troch rokov jej uplatňovania získali lektori pozitívnu spätnú väzbu od účastníkov, ktorí potvrdili, že táto forma výučby dokáže zlepšiť plynulosť reči, prelomiť bloky v osobných interakciách a zlepšiť celkové komunikačné zručnosti. Týmto projektom by sme chceli túto inovatívnu metódu rozšíriť na vyučovanie na základných a stredných školách.

Výučba cudzieho jazyka a jej ciele

V súčasnosti sa vo vyučovaní cudzích jazykov často používa nasledujúce základné rozdelenie cieľov (Choděra, R., 2013):

- a) jazykový ("komunikačné", nepresne "praktické")
- b) vzdelávací („poznávací“, „kognitívny“)
- c) výchovný („formatívny“)

Jazykovým cieľom je dosiahnutie komunikačných zručností žiaka. Komunikačné zručnosti majú niekoľko úrovní a sú navzájom prepojené. Základné zručnosti sú: schopnosť hovoriť

- 1) počúvanie s porozumením,
- 2) čítanie alebo porozumenie písaného textu
- 3) schopnosť písomného vyjadrovania.

Všimnime si poradie, ktoré uvádzajú nielen mnohí odborníci, ale aj osoba, na ktorú sa v oblasti pedagogiky veľmi často odkazuje, a to J. A. Komenský:

"Výučba cudzieho jazyka musí byť postupná - najprv treba rozumieť, potom hovoriť a písať, pričom "čítanie a písanie - vždy v každom jazyku - by mali ísť spolu".

Pokiaľ budú študenti rozumieť tomu, čo hovoria, potom budú schopní oveľa aktívnejšie a jednoduchšie jazyk využívať!

Napriek tomu, že schopnosť hovoriť je jednou zo základných zručností pri ovládaní cudzieho jazyka, väčšina používateľov (či už študentov alebo dospelých) sa bojí komunikovať. Dôvodov je niekoľko:

- strach z chýb (naše negatívne skúsenosti s reakciami okolia vrátane školského prostredia na chyby, ktoré si všetci nosíme v sebe),
- už spomínaný frontálny spôsob vyučovania zameraný na gramatiku a prácu s učebnicami a textami,
- nezaujímavé/nudné vyučovanie, ktoré nevytvára aktívny záujem o vyučovaný predmet,
- obmedzená možnosť komunikovať v cudzom jazyku v každodennom živote,
- vynikajúci český dabing, ktorý znižuje možnosť sledovať programy v origináli,
- pre dospelých, úzky, väčšinou odborne zameraný slovník.

Nová metóda s názvom Improlingua sa snaží minimalizovať vyššie uvedené negatívne faktory a zohľadniť základné princípy práce so žiakmi. A teraz už len zostáva aplikovať ich do vyučovania na základných a stredných školách a začať s nimi pracovať od najútlejšieho veku. Práve na základných školách si žiaci vytvárajú základ pre to, akým smerom sa raz budú naše deti uberať - aké oblasti ich budú zaujímať a v čom sa budú chcieť rozvíjať. A ak ich svojím výchovným prístupom odradíme, je nepravdepodobné, že by boli motivovaní k ďalšiemu zlepšovaniu (a to dobrovoľne).

2. Improlingua – k znalosti cudzieho jazyka veselo a hravo

Ako bolo uvedené v úvode, cieľom tejto metodiky je poskytnúť učiteľom návod, ako tvorivým spôsobom rozvíjať cudzojazyčné zručnosti žiakov. Základným princípom tejto metódy je začlenenie dramaticko-improvizačných techník do vyučovania cudzieho jazyka. Tento prístup predstavuje moderný a zážitkový spôsob výučby, ktorý nielenže zvyšuje znalosti cudzieho jazyka a učí žiakov nebáť sa komunikovať v cudzom jazyku, ale má aj množstvo ďalších pozitívnych prínosov s dopadom na sociálne začlenenie a budúce zamestnanie.

Prínosy metódy Improlingua

Prirodzene rozširuje slovnú zásobu

Podľa odborníkov rodený hovorca používa 20 000 slov, ale na porozumenie a konverzáciu vraj stačí približne 1 000 až 3 000 slov. Naším cieľom je rozšíriť slovnú zásobu študentov prirodzeným spôsobom. Jednotlivé cvičenia prinášajú do triedy desiatky rôznych situácií vo veľmi krátkom čase a nútia študentov používať rôzne slová v rôznych kontextoch. Nepoužíva nútené memorovanie; fixácia slovnej zásoby prebieha prirodzene, prostredníctvom interakcie s rovesníkmi počas aktivít a hier. Žiaci sa tiež učia schopnosti riešiť situácie opisom a pružne reagovať na neočakávané situácie.

Núti vás reagovať tu a teraz, a tým zlepšuje komunikáciu v každodennom živote.

Veľká časť cvičení je navrhnutá tak, aby nútila študentov odpovedať bez prípravy (na rozdiel od použitia učebnice, kde študenti môžu jednoducho vypočítať "ktorá veta mi vyhovuje"). Tým sa nielen zlepšujú kompetencie v cudzom jazyku, ale aj schopnosť žiakov pružne reagovať na rôzne situácie, s ktorými sa môžu stretnúť v každodennom/profesionálnom živote. A ak sa naučia prirodzene a pozitívne komunikovať "na cvičisku", budú v reálnom živote zažívať oveľa menej stresu.

"Žiadna príprava" v koncepcii Improlingua neznamená, že by sa deti nemali učiť. To znamená, že v jednotlivých cvičeniach prakticky v maximálnej miere uplatňujú to, čo im dalo klasické učenie.

Znižuje strach z chyby - uprednostňuje porozumenie pred dokonalou gramatickou správnosťou

Práca s chybou (jej akceptovanie, schopnosť uvedomiť si ju, pomenovať ju a hovoriť o nej) je znakom vysokej zrelosti jednotlivca. Veľmi často sa stáva, že chybu vnímame ako problém, a preto sa ju snažíme skryť. Myšlienka neurobiť chybu nám zároveň uberá energiu na skutočný výkon.

V tejto súvislosti si dovoľíme malú analógiu z technickej oblasti. V súčasnej ére elektromobility je jedným zo základných kritérií dojazd elektromobilu. Ak máme vozidlo s deklarovým dojazdom 400 km, je to skvelé. Ak však v aute zapneme rádio, klimatizáciu alebo navigáciu GPS, náš dosah sa zníži. Všetky tieto veci sú napájané rovnakou batériou ako motor nášho auta. Sekundárne systémy teda spotrebujú energiu, ktorá nestačí na dosiahnutie primárneho cieľa, ktorým je prejsť 400 km. Rovnako je to aj s našim mozgom. Ak sa sústredíme na to, aby sme neurobili chybu, snažíme sa ju skryť a vyzeráť, že jej rozumieme, odoberáme energiu z praktického využívania informácií. Sekundárne snahy nás oberajú o energiu, schopnosť pružne reagovať a prakticky využívať vedomosti.

Chyba nie je dôležitá pre odpovede v jednotlivých cvičeniach. Dôležité je komunikovať obsah tak, aby mu spolužiaci rozumeli, a zároveň pružne reagovať na vzniknuté situácie. Najčastejšie chyby učiteľ priebežne zbiera, ale po cvičení ich študentom predkladá, aby neboli pod tlakom. Tento prístup významne prispieva k pozitívnemu prijímaniu a uvedomovaniu si chýb.

Poskytuje súhrnnú spätnú väzbu bez stigmatizácie jednotlivca

Tento bod úzko súvisí s predchádzajúcim bodom. To, že študentov počas interakcie neprerušujeme, neznamená, že im neposkytujeme účinnú spätnú väzbu. Naopak, spätná väzba je žiaduca a v súčasnosti veľmi prospešná. Schopnosť realistického pohľadu na seba a okolie, ako aj schopnosť počúvať a prijímať spätnú väzbu rozvíja jednotlivca a podporuje jeho zrelosť. Preto je dôležité po každom cvičení poskytnúť reflexívnu spätnú väzbu, ktorá výrazne posúva vyučovaciu metódu žiaducim smerom.

Podporuje pozitívnu (nebojíme sa napísať veselú) atmosféru počas vyučovania a tým zvyšuje radosť z vyučovania a mení postoj k štúdiu cudzieho jazyka.

Vyučovanie prostredníctvom hier a príbehov má na žiakov vždy pozitívny vplyv. Predstavuje prirodzenú aktiváciu, prenos informácií a ich fixáciu a je medzi žiakmi pozitívne prijímaný. Prináša uvoľnenú atmosféru, ktorá im umožňuje plne sa zapojiť do učenia bez strachu z chýb a stigmatizácie.

Väčšina aktivít je skupinová, a tak podporuje vzájomnú podporu s pozitívnym vplyvom na klímu v triede.

Základným princípom pripravených cvičení je zapojiť čo najviac študentov, udržať ich pozornosť a pracovné tempo tak, aby boli kedykoľvek pripravení pružne reagovať a aktívne komunikovať. Úlohou tútora je byť sprostredkovateľom individuálnych interakcií medzi žiakmi. To prebieha medzi žiakmi rôznych úrovní a motivuje k účasti ešte viac uzavretých jednotlivcov. Slabší žiaci tak majú možnosť učiť sa od spolužiakov s lepšími vedomosťami a získať pocit úspechu bez toho, aby sa museli obávať, že urobia chybu. Pravidlá sú nastavené tak, aby pripravili bezpečný priestor pre všetkých zúčastnených žiakov. Táto interakcia má potom sekundárny účinok na zlepšenie vzťahov v triede a klímy v triede.

Rozvíja kreativitu - v prípade "súťažných aktivít" poskytuje príležitosť ukázať rôzne prístupy a spôsoby riešenia

Jeho koncepcia umožňuje žiakom hľadať rôzne spôsoby riešenia situácií, čím rozvíja ich kreativitu a schopnosť preniesť ju do praxe. V priebehu hier môžu využiť svoje doteraz získané skúsenosti, ale aj fantáziu a nápady a preniesť ich do riešenia jednotlivých úloh. Ako už bolo niekoľkokrát spomenuté, nič nie je zlé - základnou zásadou je vytvoriť bezpečné prostredie, v ktorom môžu žiaci slobodne konať, komunikovať a vyjadrovať sa.

V drvivej väčšine prípadov pracuje nielen s verbálnou zložkou, ale využíva aj tzv. multisenzorické učenie (zapojenie tela).

Naše cvičenia sa snažia prelomiť zabehnuté koľaje vyučovania v triede s učebnicami a pracovnými zošitmi. Multisenzorické učenie má pozitívny vplyv na fixáciu informácií. Cvičenia a hry zapájajú telo, mimiku a gestá, aby podporili rozvoj komplexných prezentačných zručností. Praktický tréning potom mení postoj k rečníctvu a znižuje strach z prezentácie.

Ak by sme mali zhrnúť výhody tejto metódy, potom:

- zlepšuje kompetencie potrebné na efektívnu komunikáciu (nielen) v cudzom jazyku,
- aktivizuje učiacich sa - vyššie zapojenie do učenia, vyššia produktivita, udržanie pozornosti,
- podporuje žiakov v tvorivom myslení, logickom uvažovaní a riešení problémov,
- učí žiakov rýchlo reagovať na neočakávané situácie,
- podporuje všestrannú, efektívnu a otvorenú komunikáciu žiakov, podporuje počúvanie,
- rozvíja schopnosť spolupracovať a rešpektovať prácu a úspechy seba a ostatných vrátane začlenenia slabších žiakov.

Kooperatívne vyučovanie s využitím dramaticko-improvizačných techník (aktivity/cvičenia na rozvoj komunikácie, komunikačné hry atď.) zaručuje aktívne zapojenie všetkých zúčastnených žiakov. Čas a priestor na komunikáciu jednotlivých žiakov sa v porovnaní s bežným vyučovaním niekoľkonásobne zvyšuje a slabší žiaci sú aktívne a citlivo zapájaní. Tento spôsob vyučovania rešpektuje skutočnosť, že každý jednotlivec sa učí iným spôsobom podľa svojich vnútorných dispozícií, a tým zaručuje zážitok úspechu, ktorý sa ďalej prehľbuje aj u slabších žiakov.

Vyvinuté inovatívne techniky sa snažia rešpektovať prirodzené procesy učenia, povzbudzujú žiakov k aktivite a zvyšujú vnútornú motiváciu. Základným pravidlom je, že sa okamžite neopravujú chyby ani sa neprerušuje reč žiakov. Učiteľ počas cvičenia "len" zbiera najčastejšie chyby a spravidla ich po cvičení opravuje, takže účastníci nie sú pod tlakom, nie sú individuálne pomenovaní, čo výrazne prispieva k pozitívnemu prijímaniu chýb a ich uvedomovaniu. Všetko je spojené s humorom. Tento prístup vedie k rozvoju vnútornej motivácie, ktorá je nevyhnutná na dosiahnutie dobrej jazykovej úrovne.

Realizácia pripravených techník v triede je preto spoločenskou aktivitou, ktorá prispieva k zlepšeniu kľúčových kompetencií žiakov s podporou ostatných spolužiakov a v podnetnom prostredí.

Základné informácie k práci s Impro-education

V tejto metodike pedagógovia získajú:

- komplexný nástroj na systematické využívanie dramaticko-improvizačných techník vo vyučovaní (t. j. nielen čiastkových cvičení), ktorý umožní posun od frontálneho odovzdávania vedomostí k úlohe učiteľa ako mentora,
- základné informácie o tom, ako aktívne pracovať so žiakmi a ako úspešne integrovať dramaticko-improvizačné techniky do vyučovania,
- konkrétne popisy jednotlivých cvičení, aktivít a hier a ich využitie pri konkrétnych jazykových javoch,
- úpravy, ktoré umožňujú ďalšie rozšírenie jednotlivých techník.

Základné princípy:

Dávajte jasné bezpečné pravidlá

Každé cvičenie je určené na rozvoj konkrétnej oblasti učenia sa cudzieho jazyka. Niektoré sa dajú použiť na viac ako jednu oblasť učenia (rôzne gramatické javy atď.). Odporúčame, aby

ste sa vždy zamerali na jednu oblasť, pretože je to jeden z predpokladov, aby študenti vedeli, čo majú robiť a na čo majú zamerať svoju pozornosť. Vysvetlite žiakom, na čo je cvičenie určené - musia vedieť, prečo ho robia. Zároveň je dôležité mať jasné pravidlá komunikácie a vytvoriť tak čo najbezpečnejší priestor pre prácu. Ak chceme, aby sa žiaci nebáli aktívne a tvorivo reagovať, je táto zásada naozaj dôležitá.

Využívajte humor a uvoľnenú atmosféru (odbúrava stres a strach)

Každý vie, že humor spája ľudí, podporuje tvorivú atmosféru a prirodzeným spôsobom motivuje k ďalšiemu učeniu. Pozitívna energia a uvoľnená atmosféra charakterizujú naše cvičenia a sú jedným zo základných princípov celého prístupu. Metóda improlingua je založená na improvizáčnych technikách - je to prístup založený na práci s chybou (ku ktorej možno pristupovať pozitívne), humore a interakcii tu a teraz. To vytvára (buď zámerne, alebo v dôsledku chýb) humorné situácie, ktoré vytvárajú pozitívnu a uvoľnenú atmosféru. Tým sa zmierňuje stres a strach a podporuje sa rozvoj ďalšej komunikácie - žiaci rýchlo pochopia, že môžu vstupovať do interakcií bez rizika. Spoločné humorné situácie zároveň zblížujú ľudí a upevňujú vzťahy v kolektíve, ktorý sa potom dokáže s menším strachom púšťať do ďalších nových situácií. Chyba ako zdroj humoru prestáva byť veľmi rýchlo traumatizujúca a nevyvoláva strach zo zlyhania alebo trestu.

Prijmite cvičenia a to, čo deti hovoria a robia s nadhľadom

Vždy treba mať na pamäti, že situácie, v ktorých sa žiaci nachádzajú alebo ktoré zobrazujú, sú fiktívne. Často môžu prekračovať hranice vkusu alebo korektnosti a reakcie môžu zodpovedať situáciám, ktoré sú známe skôr z filmov a internetu ako z každodenného života. Deti sú schopné (oveľa častejšie ako my) zapojiť svoju predstavivosť. Je naozaj veľmi dôležité (!) brať to do úvahy - byť tolerantný, brať tieto situácie s nadhľadom a príliš sa nimi nezaoberať. Sú len prostriedkom na rozvoj komunikácie, schopnosti hovoriť a riešiť rôzne situácie v cudzom jazyku. Okrem toho môžeme často získať informácie o témach, ktoré našich žiakov zaujímajú, čo sledujú alebo čo je "horúce". Nehovoriac o tom, že vyučovanie založené na témach, ktoré deti zaujímajú, je oveľa zaujímavejšie a motivujúcejšie.

Ak je téma naozaj nad rámec, odporúčame venovať sa jej samostatne po skončení cvičenia, napr. v rámci spätnej väzby.

Počas cvičenia nepoužívajte negácie

Metóda improlingua využíva pravidlá divadelnej improvizácie na podporu a rozvoj pozitívnej komunikácie, počúvania a vzájomnej podpory. Jedným zo základných princípov je absencia negácie. Spočíva v tom, že účastníci cvičenia sa snažia prijať každú informáciu, ďalej s ňou pracovať a rozvíjať ju. Nezáleží na tom, či je to reálne, racionálne alebo či to vnímame správne alebo nie. Cieľom je rozvinúť príbeh/situáciu a čo najlepšie ju využiť na ďalšiu komunikáciu, v našom prípade v cudzom jazyku. Tento prístup teda posúva dialóg (a interakciu) dopredu a neblokuje tak potrebnú komunikáciu. Ak už došlo k negácii, je dobré viesť žiakov k tomu, aby vymysleli inú tému alebo ponúkli pomoc spolužiakovi, ktorého negovali.

Chyba je dar – posúva deti ďalej a zároveň nám môže ukázať, ako deti myslia

V prípade chýb je nevyhnutné mať na pamäti, že na chyby by sme nemali poukazovať počas jednotlivých cvičení, ak je to možné, a mali by sme sa snažiť čo najviac minimalizovať ich opravu vo fáze realizácie. Tomuto účelu slúži až následná fáza, keď dochádza k hodnoteniu a spätnej väzbe. Minimálna personifikácia chyby pomáha prekonať obavy žiakov, najmä vyjadriť sa, otvorene komunikovať, ale možno aj riskovať. Znižuje tiež stigmatizáciu.

Samozrejme, aby sa dosiahol akýkoľvek vývoj, je potrebné chybu pomenovať. Odporúčaným postupom je pozorovať študentov počas cvičenia, všímať si chyby a na konci poskytnúť spätnú väzbu. Pri práci s chybou je potom dôležité dodržiavať nasledujúce aspekty:

- vždy hovoríme o chybe, nie o jej nositeľovi,
- čas venovaný analýze chyby musí byť primeraný - v tejto fáze je vhodné využiť interakciu so žiakmi,
- pri práci s ním je potrebné sledovať reakcie a emocionálny náboj.

Zároveň sme si v našej praxi všimli, že ak opakovane precvičujeme určitý gramatický jav v jednom cvičení, žiaci si zvyčajne uvedomia chybu a začnú gramatiku používať správne. Preto odporúčame cvičenia opakovať.

Je dôležité si uvedomiť, že ak sa učíme nové veci, ktoré sme si ešte neosvojili (zautomatizovali, zafixovali), je prirodzené, že budeme robiť chyby. Ak naučíme deti aktívne a pozitívne pracovať s chybami, podporíme ich rozvoj a osobnostné dozrievanie. Keď pracujeme s chybami spontánnym spôsobom:

- minimalizovať strach zo zlyhania,
- schopnosť otvorenej sebareflexie,
- prehlbovanie zručností pri prijímaní dôsledkov chyby.

To umožňuje mozgu sústrediť sa na primárny cieľ (osvojiť si jazyk) a nemyslieť na sekundárny problém (neurobiť chybu).

Nebojte sa opakovane začleniť improvizáčne techniky do vyučovania

Ak začínate s dramaticko-improvizačnými technikami vo vyučovaní, očakávajte skôr zmiešané reakcie medzi študentmi. Vo väčšine prípadov sú prvé stretnutia s cvičeniami spojené s rozpakmi, obavami, a teda aj nižšou aktivitou žiakov. Osvojenie si základných pravidiel cvičení, pochopenie ich významu a vytvorenie bezpečného prostredia môže prispieť k väčšej aktivizácii a tvorivosti pri ich vykonávaní. Ako pri každej novinke, aj tento inovatívny prístup musia žiaci najprv zažiť a "vyskúšať". Každé cvičenie si vyžaduje svoj čas!

Ak žiaci nepracujú na jednotlivých cvičeniach podľa vašich predstáv, je vhodné s nimi krátko diskutovať a zistiť príčiny. V prípade potreby možno niektoré pravidlá upraviť (v závislosti od reakcií skupiny) alebo použiť iné varianty. To všetko môže pomôcť zabezpečiť úspech.

Diskutujte a poskytnite spätnú väzbu - pomáha to odbúrať stereotypy

Spätná väzba a diskusia sa v učiteľskej profesii často zanedbáva, najmä z dôvodu nedostatku času. Napriek tomu je veľmi užitočná a dôležitá - môže byť veľkou hnacou silou pre ďalšie vyučovanie.

Prináša nám informácie a rôzne pohľady na preberanú oblasť - ukazuje nám, v čom sú žiaci dobrí, ale aj na čo sa treba zamerať a čo žiakom robí problémy. To nám pomôže zistiť, čo žiaci vnímajú ako potrebné/prínosné a naopak, čo im na tomto vyučovaní vadilo. Môžeme tiež získať informácie o tom, ako reflektujú seba a svojich spolužiakov, atmosféru v triede atď. To zvyšuje kolektívny zážitok a pripomína pozitívne momenty. Spätná väzba je dôležitá aj v prípade, že cvičenie nefungovalo alebo sa nevydarilo, pretože ponúka priestor na zhodnotenie, uvedomenie si príčin a prípadné úpravy, ktoré môžu byť pre študentov nevyhnutné. Pomenovanie pomáha nám aj žiakom uvedomiť si, kedy sme šťastní a kedy nie, a učí nás hovoriť o svojich pocitoch. Čo nás trápi? Čo nám bráni v dosiahnutí cieľa? A čo nám pomáha byť úspešnými?

Z uvedeného je zrejmé, že do spätnej väzby je nevyhnutné zapojiť aj samotných žiakov - samo opravovanie a opisovanie chýb im pomáha nebáť sa o nich hovoriť, uvedomiť si ich a nabudúce ich odstrániť. Rozvíja kritické myslenie. Dôležitým momentom je schopnosť sebakontroly, ktorú pomáha rozvíjať skupinová dynamika cvičenia a spätná väzba. Preto v prípade učiteľa odporúčame skôr úlohu facilitátora, ktorý podporuje diskusiu a sleduje jej smerovanie. Bezpečné prostredie a otvorená myseľ pedagóga (ochota prijať spätnú väzbu

a pracovať s ňou) sú nevyhnutné na podporu otvorenej diskusie medzi študentmi a prijatie spätnej väzby.

Zapojte sa do hry - buďte žiakom partnerom a ukážte im iný (dospelý) pohľad na situáciu, rozvíjajte spoluprácu a tímovú prácu.

Pedagóg ako líder alebo pedagóg ako partner? Metóda Improlingua využíva obe úlohy. Skúsenejší pedagóg môže motivovať študentov k účasti na improvizovaných technikách. Zapojenie pedagóga do hier potom umožňuje žiakom jemným spôsobom ukázať ich vnímanie sveta dospelých bez toho, aby sa bagatelizoval pohľad žiakov. Toto stretnutie rôznych názorov otvára ďalšie možnosti komunikácie a zvyšuje používanie širšieho spektra slovnej zásoby a komunikácie vo všeobecnosti. A zároveň ukázať, že pedagóg je aj ľudská bytosť so zmyslom pre humor, umožňuje nadviazať vzťah so žiakmi. Prežívame s nimi ich úspechy a možné útrapy - ako partneri, nie ako vysokopostavení pedagógovia.

Nie je potrebné zúčastňovať sa všetkých aktivít, vždy to závisí od situácie, cvičenia, nálady atď. Niekedy môže účasť pedagóga prispieť k rozvoju cvičenia, v iných prípadoch ho môže zablokovať. Preto je dôležité sledovať aktuálne nastavenie skupiny a podľa toho prispôbiť cvičenia.

Nebojte sa byť "lenivý pedagóg"

Lenivý učiteľ sa v českej pedagogike ujal ako pojem pre moderné a efektívne vyučovanie. Podľa autora (R. Čapek, 2018) sa takýto učiteľ môže stať hviezdou triedy, ak uplatňuje správnu filozofiu výchovy, využíva psychológiu, dobrú didaktiku a vhodné osobnostné riadenie, pričom pracuje najmenej zo všetkých. Na tomto princípe sú založené rôzne techniky metódy Improlingua. Táto metóda nerobí vychovávateľa lenivým, ale dáva mu inú (nefrontálnu) úlohu. Hlavná aktivita spočíva na žiakoch - sú to oni, kto musí aktívne pracovať, pružne reagovať a posúvať jednotlivé cvičenia dopredu. Učiteľ je pre žiakov oporou a zároveň mentorom, ktorý im pomáha rozvíjať ich potenciál a schopnosti. Jeho úlohou je vytvoriť bezpečné, pozitívne a aktivizujúce prostredie a vytvoriť podmienky na poskytovanie účinnej spätnej väzby (vrátane aktívneho zapojenia). Mentor sa snaží byť dobrým príkladom svojím správaním, rešpektuje názory svojich chránencov, aktívne ich počúva, je dôsledný, ale aj chápaný.

Prajeme vám veľa úspechov pri aplikácii jednotlivých techník a cvičení do vášho vyučovania a ďakujeme za váš záujem inovovať pedagogický prístup k vyučovaniu a snahu efektívne rozvíjať vedomosti a zručnosti našich detí 😊. Tešíme sa na prípadné stretnutie s vami na niektorom z našich seminárov.

3. Cvičenia

1	WARM UP	<u>1. Mcword</u>	<u>2. Zombies</u>	<u>3. Creative Alphabet</u>	<u>4. Apple Tree</u>	<u>5. Time Bomb</u>	<u>6. Cicrcle</u>	<u>7. Hot news</u>	<u>8. Short Chain</u>	<u>9. Small talk</u>		
2	VOCABULARY	<u>2. Zombies</u>	<u>5. Time Bomb</u>	<u>3. Creative Alphabet</u>	<u>6. Cicrcle</u>	<u>8. Short Chain</u>	<u>10. Encyclopedia</u>	<u>11. Haggle</u>	<u>12. Word pyramid</u>	<u>13. Roses are red</u>	<u>14. Living picture</u>	<u>32. The Manager</u>
3	TELEPHONE CALLS	<u>15. Phone calls</u>										
4	KOREŠPONDENCIA	<u>16. Writing a letter</u>										
5	POLITE PHRASES	<u>15. Phone calls</u>	<u>16. Writing a letter</u>									
6	MODÁLNE SLOVESÁ	<u>17. Ask your youtuber</u>										
7	ZÁPORY	<u>17. Ask your youtuber</u>	<u>18. Disagreement Relay</u>	<u>24. Stop, change it, describe it</u>								
8	BUDÚCI ČAS	<u>7 Hot news</u>	<u>19. One Minute</u>	<u>20. Back to the studio</u>	<u>22. Gang battle</u>	<u>36. Club of Lords</u>						
9	MINULÝ ČAS	<u>7 Hot news</u>	<u>19. One Minute</u>	<u>20. Back to the studio</u>	<u>21. Story telling</u>	<u>22. Gang battle</u>	<u>23. What Happened</u>	<u>24. Stop, change it, describe it</u>	<u>36. Club of Lords</u>			
10	PRÍTOMNÝ ČAS	<u>7 Hot news</u>	<u>20. Back to the studio</u>	<u>22. Gang battle</u>	<u>25. What are you doing?</u>	<u>36. Club of Lords</u>						

11	ČÍSLOVKY	<u>26. Counting to twenty</u>										
12	ZÁMENÁ	<u>4. Apple Tree</u>	<u>14. Living picture</u>	<u>27. Snowball</u>								
13	PREDLOŽKY	<u>14. Living picture</u>	<u>28. My room</u>	<u>29. On the left/ right</u>								
14	EXISTENČNÁ VÄZBA	<u>14. Living picture</u>	<u>28. My room</u>									
15	IMPERATÍV	<u>31. Simon says</u>	<u>32. The Manager</u>									
16	PREDPRÍTOMNÝ ČAS	<u>36. Club of Lords</u>										
17	PÍSANIE	<u>13. Roses are red</u>	<u>16. Writing a letter</u>	<u>33. Genres</u>								
18	KONDICIONÁLY	<u>17. Ask your youtuber</u>	<u>30. Conditional chain</u>									
19	OTÁZKY A ODPOVEDE	<u>34. Why?</u>	<u>35. Fags</u>									
20	KONVERZÁCIA/ RÔZNE	<u>9.Small talk</u>										

3.1 McWord

Použitie:

- Warm up

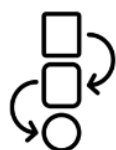
Zadanie:

Žiaci sa rozdelia do dvojíc (max. trojíc), postavia sa oproti sebe a postupne si zakrývajú vystreté ruky dľaňami (jeden po druhom, akoby hrali mlynček). Pri každom prekrytí povedia akékoľvek anglické slovo, ktoré im napadne. Takto vrstvu po vrstve vytvárajú pomyselný (a často ťažko stráviteľný ☹️) hamburger.

Ideálny čas pre toto cvičenie sú 2 minúty. Cieľom tohto cvičenia je naučiť študentov nepremýšľať a používať slová, ktoré poznajú. Schopnejší žiaci tak majú dostatok priestoru sa slovne vyblázniť a slabší žiaci majú priestor sa rozhovoriť.

Dvojice budeme niekoľkokrát meniť.

Varianty, alternatívy:

- Tematické opakovanie slovnej zásoby (téma, slovné druhy), asociácia na predchádzajúce slovo.
- Rozšíriť o kombináciu podstatné meno + prídavné meno.

POZNÁMKA:

3.2 Zombies

Použitie:

- Warm up
- Vocabulary

Zadanie:

Jedna osoba (bojovník/bojovníčka) stojí sama v rohu miestnosti a z opačného rohu na ňu útočí skupina zombíkov (skupina ostatných študentov). Títo zombíci sa veľmi pomaly približujú k bojovníkovi, ktorý sa pred nimi bráni symbolickým hádzaním predmetov zo svojho miesta, ktoré v momente hodu pomenuje v angličtine. Hádzanie predmetu je znázornené pantomímou - pri tejto hre nejde o presnosť pantomímy, skôr o symbolický spôsob (uchopenie, natiahnutie, hod), t. j. rovnakým spôsobom žiak hodí jablko, nôž, pilotné sedadlo alebo loď. Dôležité je hádzať predmety na konkrétneho zombie, t. j. pomocou očného kontaktu určíme, o ktorého žiaka ide. Žiak, ktorý bol symbolicky zasiahnutý, sa musí vrátiť do rohu, z ktorého vyšiel. Potom opäť pokračuje v pomalom pohybe k bojovníkovi/bojovníčke. Táto hra sa skončí, keď sa prvý zombie dotkne žiaka a "zožerie jeho mozog". Výsledný zombie sa stane bojovníkom a celý proces sa môže opakovať.

Varianty, alternatívy:

- "Hádzané" predmety môžu byť vybrané náhodne (= voľná asociácia).
- Je možné vopred vybrať konkrétnu tému (napr. miesto, kde študent bojuje so zombíkmi), a tým obmedziť výber predmetov; príklady: trieda, lietadlo, salón, pláž.

POZNÁMKA:

3.3 Creative alphabet

Použitie:

- Warm up
- Vocabulary

Zadanie:

Na flipchart alebo tabuľu napíšete všetky písmená abecedy pod seba. Postupne dopĺňajte prázdne miesta - ku každému písmenu musíte nájsť jedno slovo, ktoré sa začína na toto písmeno, a zapísať ho. Písanie môže vykonávať učiteľ, vybraný žiak alebo žiak, ktorý slovo vyslovil. Žiaci nie sú vyzývaní, ten, kto si spomenie, hovorí slobodne. Cieľom je dokončiť celú abecedu.

Vizuálny príklad:

<i>A - alphabet</i>	<i>E - empty</i>
<i>B - big</i>	<i>F - five</i>
<i>C - circle</i>	.....
<i>D - day</i>	<i>Z - zero</i>

Varianty, alternatívy:

- Slová môžu byť vybrané náhodne (= voľná asociácia).
- Konkrétna téma je daná vopred, slová sa musia týkať tejto témy, príklady: reklama, dovolenka, rodina; možno zvoliť aj zložitejšie témy, ako je šťastie, láska, romantika.
- Slová môžu byť obmedzené na vybrané slovné druhy - podstatné mená, prídavné mená, slovesá.
- Variantom je rozdeliť triedu na dve skupiny, ktoré budú súťažiť o to, kto skôr zaplní tabuľku.
- Alternatívou je vybrať si jedno písmeno a pokúsiť sa preň nájsť čo najviac slov.

POZNÁMKA:

3.4 Apple Tree

Použitie:

- Warm up
- Zámená

Zadanie:

Žiaci stoja v polkruhu. Prvý žiak ide do stredu a povie, čo alebo kto je, a zároveň urobí postoj, ktorý túto vec (osobu alebo zviera) charakterizuje (môže povedať aj celú vetu, napr. "Som slnko" alebo "Som slnko, ktoré svieti"). Ďalší žiak príde a doplní tento "obrázok" o ďalšiu vec, osobu alebo zviera. Prichádza tretí žiak a opäť obraz dopĺňa alebo dotvára (spájajúc dve predchádzajúce sochy).

Potom prvý žiak odíde - zopakuje, čím je, a zároveň si vyberie žiaka, ktorý odchádza s ním. Žiak, ktorý zostáva, začína ďalší obraz - už nie je tým, čím bol, ale stáva sa novým a zároveň mení svoj postoj.

Príklady:

1. žiak vstúpi do kruhu a povie: *Ja som slnko (a rukami ukáže slnko)*
2. žiak vstúpi do kruhu a povie: *Ja som strom (a predstaví strom postojom)*
3. žiak vstúpi do kruhu a pokúsi sa spojiť obe slová: *som ovocie, ktoré bez slnka nerastie*
1. žiak prestane svietiť a povie: *som slnko a beriem si so sebou ovocie, a spolu s 3. žiakom odchádza*
2. žiak zmení pozíciu a povie: *Som lovec.... Potom prídu na rad ďalší 2 žiaci...*

Varianty, alternatívy:

- Asociácie môžu byť voľné (bez obmedzení) alebo na určitú tému.
- Obraz môže tvoriť aj viac žiakov.
- Jeden zo žiakov môže popísať obraz (on je, ona je, ono je...).
- Podstatné je žiakov nechať sa baviť, užívať si humoru.

POZNÁMKA:

3.5 Time Bomb

Použitie:

- Warm up
- Vocabulary

Potrebné vybavenie:

- Niečo, čo dokáže merať čas – bomba s odpočítavacím časovačom, ale môžete použiť aj stopky v mobilnom telefóne.

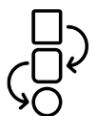
Zadanie:

Cvičenie je založené na jednoduchej hre so slovami, v ktorej vymýšľate slová na posledné písmeno. Celá hra je obmedzená časovým limitom. Určí sa poradie, v akom žiaci nasledujú za sebou, prvý hráč (žiak alebo učiteľ) "kope" - povie prvé slovo, ďalší hráč pokračuje slovom, ktoré sa začína na posledné písmeno predchádzajúceho slova.

Príklad: money – yellow – winter – room

Keď bomba vybuchne (časový limit vyprší), hráč, ktorý bol na rade (a nestihol povedať žiadne slovo), vypadáva.

Varianty, alternatívy:

- Opäť možno obmedziť voľbu témy, alebo určiť vybrané slovné druhy.

POZNÁMKA:

3.6 Circle

Použitie:

- Warm up
- Vocabulary

Potrebné vybavenie:

- Malá lopta na hádzanie.

Zadanie:

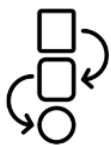
Žiaci stoja v kruhu, jeden z nich drží balón a hádže ho spolužiakovi. Súčasne s hádzaním balónika povie slovo. Spolužiak, ktorý balónik chytí, ho hodí niekomu inému a počas hodu povie ďalšie slovo, ktoré nejako súvisí s predchádzajúcim slovom (asociácia).

Existujú dva druhy základných asociácií:

- reťazová – nasledujúce slovo vychádza z toho predchádzajúceho (ide jedno za druhým), napr. *spisovateľ – kniha – papier – tlač – farba – maľovanie*,
- hviezdicová – vychádza z centrálného slova (témy), na ktoré sa vzťahujú všetky vyslovené slová; napr. *DOVOLENKA – more, jedlo, hotel, lietadlo*.

Je dôležité nehodnotiť vzťah jednotlivých slov; každý žiak má svoje vlastné asociácie vyplývajúce z individuálnych skúseností, ktoré nemusia byť vždy zrejmé ostatným spolužiakom.

Varianty, alternatívy:

- Bez lopty: žiaci sa postavia do kruhu, tieskajú a v treťom tlesknutí musia vždy povedať súvisiace slovo - začína vybraný žiak alebo učiteľ, ktorý očným kontaktom odovzdá slovo ďalšiemu žiakovi.
- Opäť je možné obmedziť slová na určité slovné druhy.

POZNÁMKA:

3.7 Hot News

Použitie:

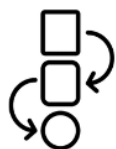
- Warm up
- Časy

Zadanie:

Rozdeľte žiakov do dvojíc alebo trojíc. Skupiny majú za úlohu vymyslieť krátku správu z domova, zo školy alebo zo sveta. Vybraný žiak zo skupiny ho potom predstaví ostatným. Predstavivosti sa medze nekladú, posolstvo môže mať akúkoľvek podobu.

Varianty, alternatívy:

- Asociácie môžu byť voľné (bez obmedzení) alebo na určitú tému.
- Správa nemusí byť založená na skutočných faktoch - je ponechaná výlučne na fantázii študentov.
- Možno prispôbiť gramatickému času, o ktorom sa hovorí - budúci, minulý, predprítomný, pasívny (napr. Yeti has been seen near Hlučín! The citizens are told to board up their houses!).

POZNÁMKA:

3.8 Short Chain

Použitie:

- Warm up
- Vocabulary

Zadanie:

Umiestnite 5 stoličiek do radu, na ktoré si sadnú vybraní žiaci. Učiteľ alebo žiaci určia prvé a obedové slovo. Žiaci musia spojiť prvé a posledné slovo prostredníctvom 5 slov, ktoré spolu súvisia (asociácie).

Príklad: *prvé slovo: RAKETA, posledné slovo: POMARANČ*

1. žiak: astronaut - 2. žiak: Zem - 3. žiak: pôda/pole - 4. žiak: jedlo - 5. žiak: ovocie

Varianty, alternatívy:

Slová môžete napísať na tabuľu tak, aby medzi nimi zostalo päť voľných miest (podobne ako pri šibenici), a všetci žiaci doplnia slová podľa asociácií, ktoré im napadnú:

raketa _____ oranžová

- Počet slov môže byť rôzny, najmä pre začiatočníkov odporúčame začať len s tromi žiakmi.
- Žiaci v rade poznajú prvé a posledné slovo, ale ostatní žiaci v laviciach poznajú len prvé slovo. Žiaci v rade teda postupne hovoria svoje slová, ale posledné slovo, ku ktorému smerujú ich asociácie, uhádnu žiaci sediaci v laviciach.
- Žiaci v rade poznajú prvé a posledné slovo, ale ostatní žiaci v laviciach nevedia ani jedno. Žiaci v rade teda postupne hovoria svoje slová a žiaci sediaci v laviciach hádajú prvé a posledné slovo. Potom sa snažia zistiť, z ktorého slova vedú asociácie k akému slovu.
- Prvé a posledné slovo je uvedené len opisom. Žiaci preto musia sami vyvodiť, čo sú to slová a ako majú slová asociovať.

POZNÁMKA:

3.9 Small Talk

Použitie:

- Warm up
- Konverzácia

Zadanie:

Žiaci stoja v dvoch radoch oproti sebe; oproti sebe stojaci žiaci vytvoria dvojice na krátky rozhovor. Prvá dvojica k sebe pristúpi a vedie krátky dialóg, akoby sa (náhodne) stretli vonku na ulici, v škole alebo vo výťahu. Téma je plne v kompetencii dvojice. Na začiatku pracuje len jedna dvojica, ostatní sledujú ich rozhovor. Po skončení rozhovoru sa dvojica vráti do radu a pokračuje ďalšia dvojica. Rozhovor je krátky, len dve alebo tri vety, netreba zachádzať do detailov ani do dlhých súvetí. Cieľom je naučiť žiakov používať jazyk v kontexte, reagovať na udalosti, ktoré nie sú pripravené - v tomto cvičení je povolená akákoľvek téma, nikto nie je v bezpečí 😊. Miernu výhodu má ten, kto začne rozhovor (nadhodí tému, položí otázku). Cvičenie môže zahŕňať celý rad gramatických javov, ktoré žiak dokáže použiť.

Varianty, alternatívy:

- Téma môže byť zasadená do prostredia (knížnica, škola, park, bazén).
- Žiakom môžete prideliť niektoré úlohy - sprievodcu a cestujúceho, lekára a pacienta.
- Cvičenie môže mať formu súboja - žiak, ktorý neodpovedá, odíde a nahradí ho ďalší žiak v poradí. Víťaz zostáva, nový dialóg začína nový žiak.
- Môžeme obmedziť alebo určiť presný počet viet alebo slov, ktoré môžu žiaci použiť na vyjadrenie zmyslu rozhovoru (tu je potrebné si vopred dobre premyslieť, čo kto povie, aby vyjadril svoj názor).
- Miesto, kde sa koná téma dialógu, sa vylosuje, dvojica účastníkov vedie dialóg v takomto prostredí a ostatní sa snažia uhádnuť, v akom prostredí by sa tento dialóg mohol odohrávať.

Dochádza vám inšpirácia pre vzťahy, slová, prostredie? Vyskúšajte stránku "CAN I GET A" s jednoduchým generátorom: <https://www.can-i-get-a.com> alebo <https://tim.cgmatane.qc.ca/lougen/improv-generator.html>.

POZNÁMKA:

3.10 Encyclopedia

Použitie:

- Vocabulary (cvičenie je vhodnejšie pre skúsenejších študentov)

Potrebné vybavenie:

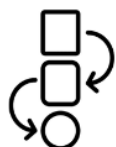
- Niečo, z čoho sa dá losovať - klobúk, taška, krabica.
- Kúsky papiera na písanie.

Zadanie:

Každý žiak napíše na papier slovo, ktoré neexistuje (ktoré si práve vymyslel). Papier preložia a vložia do "zlosovacieho zariadenia". Každý žiak si potom vylosuje jedno slovo a musí v obmedzenom časovom limite vytvoriť jeho definíciu. Potom ho predstavia svojim spolužiakom. Opäť nie je potrebné vytvárať zložité definície - stačí suché fakty a stručný opis. Pamätajte, že študenti tu majú úplne neobmedzené možnosti, takže všetko, čo hovoria, je pravda! To učí žiakov väčšej sebadôvere, nech sú tentoraz na strane pravdy.

Varianty, alternatívy:

- Žiaci sa môžu rozdeliť do skupín po dvoch - to podporuje tímovú prácu a spoluprácu.
- Žiaci môžu poskytnúť ďalšie informácie (pozri cvičenie "Faq's").

POZNÁMKA:

3.11 Haggie

Použitie:

- Vocabulary

Potrebné vybavenie:

- Papierové kartičky, popr. kúsky papiera na písanie.

Zadanie:

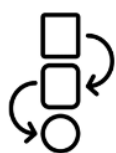
Pred začiatkom hry učiteľ pripraví kartičky (papiere) s podstatnými menami (napr. glóbus, kľúče, čerešne). Učiteľ rozloží kartičky tak, aby žiaci nevideli, čo je na nich napísané. Žiaci sa rozdelia do dvoch skupín, každá skupina si vyberie zástupcu zo stredu skupiny, ktorý pristúpi k učiteľovi. Títo dvaja žiaci si od učiteľa vyberú kartičku a prečítajú, čo je na nej napísané. Teraz si musia stanoviť čas, v ktorom budú schopní svojmu tímu opísať vybrané slovo tak, aby tím vedel rozpoznať, o aké slovo ide. Obaja žiaci licitujú spoločne, vyhráva ten, kto dokáže vybrané slovo vysvetliť za kratší čas.

Príklad:

- Zástupca sk. 1: „Viem to popísať za 20 sekúnd!“
Zástupca sk. 2: „Ja to zvládnem za 15 sekúnd!“
Zástupca sk. 1: „Potrebujem na to 10 sekúnd!“
Zástupca sk. 2: „OK, je to tvoje.“

Hráč 1 teda vyhral licitovanie a teraz musí svojmu tímu opísať vybrané slovo tak, aby ho jeho spoluhráči uhádli v časovom limite (t. j. 10 sekúnd). Nesmú používať koreň slova, ani si pomáhať pantomímou. Ak to skupina č. 1 dokáže, vyhráva a získava jeden bod. Ak tak neurobia, bod získajú ich súper. Takto môžeme hrať, kým sa nevystriedajú všetci žiaci v skupine.

Varianty, alternatívy:

- Ak sa hra hrá s pokročilými žiakmi, je možné na kartičky napísať podstatné mená s prídavnými menami - napr. horiaca lampa, pokazené vajce, krivá vidlička; v tomto prípade je potrebné počítať s vyšším časovým limitom na uhádnutie slov.

POZNÁMKA:

3.12 Word Pyramid

Použitie:

- Vocabulary

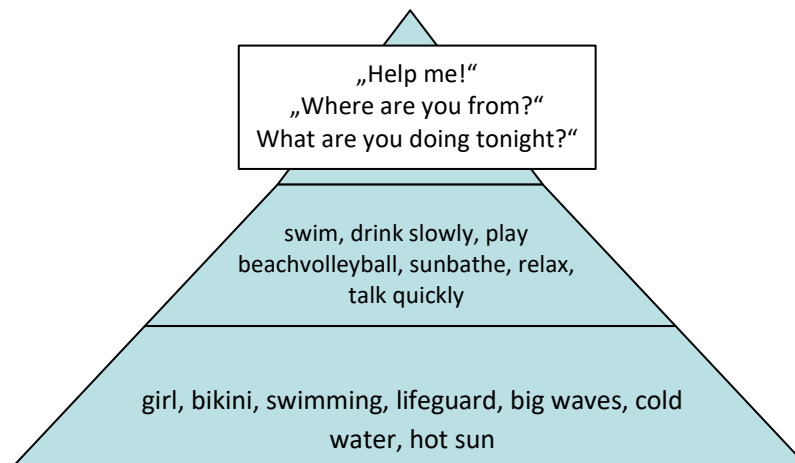
Zadanie:

Nakreslite na tabuľu alebo flipchart trojuholník a rozdeľte ho na tri úrovne:

- prvá úroveň predstavuje podstatné mená (alebo kombinácie s prídavnými menami),
- druhá úroveň predstavuje slovesá (alebo slovesá a príslovky),
- posledná úroveň predstavuje frázy, priamu reč.

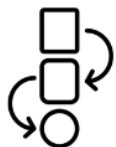
Zadáme tému a žiaci hľadajú vhodné slová pre jednotlivé úrovne. Žiakov nevyvolávame; ten, kto príde s vhodným slovom, hovorí slobodne. Slová zapisujeme do príslušnej časti pyramídy - môže ich zapísať učiteľ, vybraný žiak alebo žiak, ktorý slovo vyslovil.

Topic: On the beach

Varianty, alternativy:

Existujú aj ďalšie cvičenia na združenia, napríklad:

- Napíšte, ako vnímate tieto slová (akú farbu, chuť, vôňu): vánok, svitanie, nákupy, obloha atď.
- Napíšte asociácie k týmto slovám: dobrý ako..., nudný ako..., nebezpečný ako..., mäkký ako..., sladký ako..., veľký ako.....

POZNÁMKA:

3.13 Roses Are Red

Použitie:

- Vocabulary
- Writing

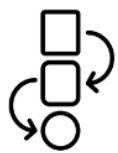

Zadanie:

Žiaci majú za úlohu vymyslieť báseň a na výber sú tri možnosti zadania - báseň na voľnú tému, na vopred určenú tému alebo na vopred vybranú slovnú zásobu, ktorú treba v texte použiť. Odporúča sa, aby skladba mala aspoň 4 slohy. Báseň sa zapíše a potom sa predstaví zvyšku triedy.

Variant pre skutočných bojovníkov - pustite počas recitácie rytmickú hudbu na pozadí a nechajte žiakov rapovať svoju báseň.

Varianty, alternatívy:

- Zmeňte rýmovú štruktúru - ABAB, AABB, AABBA alebo dokonalý rým alebo AAAA.
- Vyberte si aj gramatický čas - nie vždy je potrebné aplikovať cvičenie len na slovnú zásobu.

POZNÁMKA:

3.14 Living Picture

Použitie:

- Vocabulary
- Zámená
- Predložky
- Existenčná väzba „There is/are...“

Zadanie:

Na začiatku cvičenia je potrebné určiť prostredie, v ktorom bude živý obraz (opísané objekty a osoby) nastavený. V závislosti od počtu žiakov učiteľ určí, koľko žiakov bude opisovať živý obraz a kto bude živý obraz vytvárať. Napríklad určíme, že dvaja žiaci sa pokúsia vytvoriť obrázok "RODINNÁ VEČERA" podľa opisov ostatných žiakov. Potom ho budú pomaly formovať prostredníctvom ostatných spolužiakov, ktorí sa budú orientovať (určovať miesto a úlohu) podľa ich opisu. Po dokončení obrazu sa žiaci, ktorí obraz vytvárajú, pokúsia zahrať krátku scénu vo svojich úlohách. Cvičenie sa môže opakovať, aby sa v úlohe tvorcov obrázkov vystriedalo viac žiakov.

Príklad:

Tomáš a Tereza majú vytvoriť obraz na tému: " *Family dinner* ".

Tomáš spolužiakovi 1 (Patrikovi): " *Patrik, there is a chair in the middle of the picture.*" Patrik vojde do voľného priestoru a urobí zo seba stoličku.

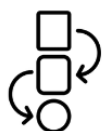
Tereza spolužiačke 2 (Hanke): " *Hanka, there is a woman sitting on the chair. She is drinking tea.*" Hanka ilustruje, že sedí na stoličke a pije čaj.

Tomáš spolužiakovi 3 (Jana): " *Jana, there is a table next to the chair.*" Jana vojde do priestoru a znázorní stôl.

Tomáš spolužiakovi č. 4 (Jakubovi): " *Jakub, there is a man standing at the table and eating bread.*" Jakub sa potom postaví vedľa stola a predstiera, že je chlieb.

V tomto momente je obraz hotový a tí, ktorí ho vytvorili, môžu zahrať krátku scénu.

Varianty, alternatívy:

- Po vytvorení obrazu môžu ostatní žiaci opísať, z čoho sa obrázok skladá, kto čo predstavuje alebo napríklad čo robili hlavné postavy pred vytvorením obrázka.

POZNÁMKA:

3.15 Phone Calls - Customer Service

Použitie:

- Vocabulary
- Slovná zásoba telefonických hovorov
- Polite phrases, formal and informal phone calls

Zadanie:

Žiakov rozdelíme do dvoch skupín. Postavte skupiny oproti sebe a žiaci z každej skupiny sa postavia do radu za seba. Uprostred je umiestnený telefón. Jedna skupina predstavuje zákazníka, druhá skupina predstavuje zákaznícky servis, ktorý sa musí správať asertívne. Žiaci sa striedajú a hovoria vždy jednu vetu. Tí, ktorí sú v rade prví, sa rozprávajú medzi sebou; po vyslovení vety idú na koniec.

Príklad:

Prvý žiak v skupine zákazníkov povie: " *Hello, my name is XY and I would to talk to the manager.*" .... a ide na koniec linky.

Prvý študent zo skupiny služieb zákazníkom: " *Hello, I am sorry, he is not here. How can I help you?*" .... a odchádza na koniec svojho radu.

Druhý žiak zo skupiny služieb zákazníkom pokračuje v úlohe: " *Well, is there anyone who I can talk to about my reclaim?*" ..a opäť sa dostane na koniec radu.

Druhý študent zo skupiny služieb zákazníkom: " *Yes, let me put you through to our reclaim center.*" ... a tiež ide na koniec radu.

Takto sa žiaci striedajú podľa potreby - kým sa nevyjadria obe strany a kým sa nevystriedajú všetci žiaci.

Varianty, alternatívy:

- Žiaci nejdú na koniec svojho radu, ale na koniec opačného radu, čím si vymenia svoje úlohy.
- Formálna a neformálna komunikácia alebo slangové výrazy.
- Môžete zadať rôzne nastavenia, situácie a úlohy.

Dochádza vám inšpirácia pre vzťahy, slová, prostredie? Vyskúšajte stránku "CAN I GET A" s jednoduchým generátorom: <https://www.can-i-get-a.com> alebo <https://tim.cgmatane.qc.ca/lougen/improv-generator.html>.

POZNÁMKA:

3.16 Writing a Letter

Použitie:

- Formálna a neformálna korešpondencia
- Writing
- Polite phrases
- Slovosled

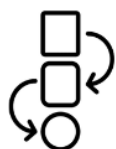
Zadanie:

Úlohou žiakov je napísať list na zadanú tému, ktorá môže mať:

- formálne - napr. oficiálne ospravedlnenie za nedodaný tovar, poďakovanie atď.,
- neformálne - napr. list starej mame z tábora.

Na začiatku cvičenia rozdeľte žiakov do dvojíc alebo malých skupín, v ktorých budú pracovať. Po napísaní listu žiaci predstavia svoje výtvary ostatným spolužiakom. Venujte pozornosť potrebným formálnym alebo neformálnym prvkom zadania - pozdravy, pozdravy, stiahnuté/plné formuláre, rozlúčky atď.

Varianty, alternatívy:

- Žiaci môžu napríklad skúsiť napísať slávnostný prejav na danú tému (napr. oslava voňavých tyčiniek alebo oslava mrakodrapu) alebo prípitok.
- Môžete uviesť presný počet viet, slov alebo dĺžku (napr. 3 minúty).
- Každý žiak v skupine pridá len jednu vetu, určený počet slov.

POZNÁMKA:

3.17 Ask Your Youtuber

Použitie:

- Slovesá
- Zápory
- Druhý kondicionál

Potrebné vybavenie:

- redakčné zariadenie – niečo, z čoho bude možné losovať – klobúk, vrečko, krabička
- kúsky papiera na písanie

Zadanie:

Cieľom tohto cvičenia je vyriešiť otázky týkajúce sa zmyslu života, veľkosti vesmíru alebo nájsť chlapíka z električky č. 7, ktorý vyzerá ako Justin Bieber 😊. A kto nám v tom pomôže? Youtuber poradňa.

Žiaci budú požiadaní, aby na papier napísali dôležitý problém alebo otázku - buď vlastnú, alebo kamarátovu. Dokumenty vložia do "editačného zariadenia", z ktorého pedagóg alebo určený študent vyberie každý problém a prečíta ho nahlas. V tom momente sa trieda zmení na poradňu zloženú z Youtuberov, ktorá sa snaží svojim sledovateľom poskytnúť jedinečné rady, ako sa dostať z problému.

Cvičenie je ideálne na precvičenie druhého podmieňovacieho spôsobu (would a minulý čas).

Varianty, alternatívy:

- Žiaci môžu používať ďalšie modálne slovesá, ako napríklad MUST, HAVE TO, CAN.

POZNÁMKA:

3.18 Disagreement Relay

Použitie:

- Zápor

Zadanie:

Žiaci sa môžu rozdeliť do skupín po 6-8 alebo sa môže zúčastniť celá skupina naraz. Úlohou žiakov bude postupne negovať predchádzajúce tvrdenie a opraviť ho.

Prvý žiak: *"I was at home yesterday."*

Druhý žiak: *"You weren't at home yesterday, you were at the cinema!"*

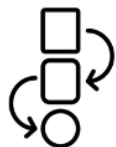
Tretí žiak: *"You weren't at the cinema yesterday, you were with Tony in the park!"*

atď....

Prvý žiak by mal potom negovať tvrdenie posledného žiaka.

Ak je to možné, nenechávajte žiakov hovoriť negácie v poradí, ale na skok. Rozbíjajme stereotypy a udržujme žiakov v strehu!

Varianty, alternatívy:

- Používajte záporné vety v rôznych časoch.
- Učiteľ povie prvú vetu.

POZNÁMKA:

3.19 One Minute

Použitie:

- Časy – minulý, prítomný, budúci
- Vocabulary
- Speaking

Zadanie:

Vyberte jedného žiaka, ktorý sa postaví do stredu miestnosti, a dajte mu jedno slovo - ľubovoľné slovo. Žiak má jednu minútu na to, aby o tejto téme hovoril jednu minútu, logicky a bez slov vata, t. j. slov ako uhm, vlastne, ako, proste atď.

Varianty, alternatívy:

- Dĺžku reči možno skrátiť alebo predĺžiť.
- Slovo (podstatné meno) môžeme obohatiť jedným alebo viacerými prídavnými menami.
- Môžeme uviesť meno známej alebo vymyslenej osoby, pri ktorej žiak opisuje jej život, prácu, zásluhy atď.
- Ak sa žiak zasekne na mŕtvom bode, môžeme mu pomôcť tým, že sa ho opýtame systémom "yes, and...?". alebo "yes, but..." alebo akúkoľvek inú otázku.

POZNÁMKA:

3.20 Back to the Studio

Použitie:

- Časy – minulý, prítomný, budúci

Potrebné vybavenie:

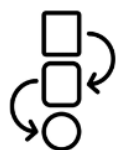
- obrázky (alebo aspoň možnosť projekcie obrázku v učebni)

Zadanie:

Každý žiak dostane obrázok a musí vymyslieť krátku reportáž, ktorú predstaví spolužiakom, akoby bol reportérom. Potom sa rozlúčia a odovzdajú slovo späť do štúdia („...and now back to the studio!“ V tomto momente prichádza ďalší študent so svojou správou.

Varianty, alternatívy:

- Pripravte si krátku správu (napr. server <https://www.newsinlevels.com>), ktorú žiaci prečítajú a potom sa ju pokúsia prerozprávať svojim spolužiakom. Cieľom nie je opakovať správu slovo za slovom, ale povedať jej význam. Cvičenie okrem iného učí žiakov pracovať s cudzojazyčným textom a pochopiť jeho význam.
- Žiaci môžu k obrázku vymyslieť príbeh - čo sa stalo po alebo pred situáciou na obrázku.
- Ďalšou možnosťou je vytvoriť celé štúdio - reportéra, kvapku rosy a športové auto. Najprv začne reportér krátkou správou z domova alebo zo zahraničia, potom odovzdá slovo rosničke, ktorá predpovedá počasie, a nakoniec športovec poskytne krátku informáciu zo športu. Keď reportéri dokončia svoju prácu, vyberú si spomedzi ostatných žiakov náhradníka, a tak sa môže vystriedať celá trieda.
- Žiak opíše reportáž a vyberie niekoľko spolužiakov, ktorí ju prehrajú - na vyššej úrovni je potom možné vytvoriť jednoduchý živý GIF.

POZNÁMKA:

3.21 Story Telling – Cylinder Position

Použitie:

- Časy – najmä minulý čas

Zadanie:

Ide o cvičenie na tvorbu príbehu, pri ktorom sa žiaci striedajú v rozprávaní príbehu, napríklad po jednej vete. Nestriedajú sa však, ani nie sú volaní náhodne. Postavia sa do kruhu, čelom k triede (nie do kruhu), ktorý pripomína bubon revolvera. Prvého žiaka určí učiteľ, ktorý potom povie svoju vetu. Potom učiteľ určí nasledovníka tým, že určí, o koľko nábojov a ktorým smerom sa "bubon" (= rozprávanie) pohybuje.

Príklad:

Žiak 1: " *There was a lonely man called Jack.*"

Učiteľ: " *Two to the left!*"

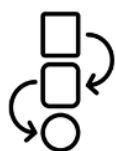
Rozprávanie sa posunie o dvoch žiakov doľava.

Nový žiak (druhý zľava) pokračuje: " *He was lonely because he was very rude to everyone.*"

Učiteľ: " *Four to the right* "

A bubon (= rozprávanie) sa opäť presunie 4 na pravú stranu.... A takto to pokračuje ďalej.

Varianty, alternatívy:

- Na začiatok je vhodné použiť príbeh, ktorý každý pozná, napríklad Červenú čiapočku.
- Príbeh môže mať danú tému alebo žáner (napr. kriminálny, ľubostný).
- Zadanie môže mať ďalšie podmienky - musí byť dokončené do určitého času.
- Učiteľ neurčuje presný posun, ale všetci žiaci sa po vyslovení vety pomaly pohybujú vopred určeným smerom a učiteľ až na určitom mieste povie stop, čo bude signál pre žiaka stojaceho vpredu, aby pokračoval v rozprávaní. Takto môže učiteľ zabezpečiť, aby sa dostalo na každého.
- Mladším deťom odporúčame umiestniť značky na podlahu, aby sa striedanie polohy nestalo nočnou morou.
- Ten, kto hovorí, môže do príbehu pridať ľubovoľný počet viet.

POZNÁMKA:

3.22 Gang Battle

Použitie:

- Časy – minulý, budúci, prítomný

Zadanie:

Trieda je rozdelená do dvoch skupín. Skupiny budú stáť oproti sebe, môžeme medzi ne umiestniť napr. stoličky a vytvoriť prostredie ulice, kde sa gangy stretávajú a "hecujú" sa.

Gangy majú za úlohu "machrovať", t. j. hovoriť svojim protivníkom, čo najčastejšie robia (alebo robili, alebo budú robiť). Postup je taký, že najprv jeden člen gangu vystúpi dopredu a zakričí cool aktivitu, aby paralyzoval protivníka. Jeho kolegovia z gangu potom zopakujú akciu ako skupina. Potom sa to isté stane na druhej strane barikády s druhým gangom. Skupiny sa postupne striedajú, až kým sa nevystriedajú všetci žiaci v skupine.

Je vhodné povzbudiť žiakov, aby sa nebáli trochu vyblázniť - robiť gestá, drsné gangsterské postoje, hecovať sa.

Príklad: 1. gang Opravárov pračiek versus 2. gang Ajťákov

Začína gang opravárov pračiek

*Prvý žiak s nápadom:
Opakuje jeho gang*

*Bez nás budete všetci smrdieť!!
Ánooo, bez nás budete všetci smrdieť!!!!*

Druhý gang

*Prvý žiak s nápadom:
Opakuje jeho gang*

*Bez nás vás na internete nikto nenájde!!
Ánooo, bez nás vás na internete nikto nenájde!!!!!!!*

Prvý gang

*Ďalší žiak s nápadom:
Opakuje jeho gang*

*My sme machri, čo vyriešia všetko na mieste!!
Ánooo, my sme machri, čo vyriešia všetko na
na mieste!!!!!!!*

POZNÁMKA:

3.23 What Happened

Použitie:

- Časy – kombinácia minulého času priebehového a jednoduchého

Zadanie:

Cvičenie sa vykonáva vo dvojiciach. Jeden žiak začne pantomimicky predvádzať jednoduchú činnosť (dôležité je predvádzať činnosť, ktorá sa dá opísať v angličtine - domáce práce, aktivity atď.). Druhý žiak sa pridá a vstúpi do akcie s jednorazovou aktivitou.

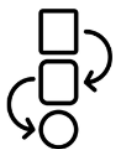
Ostatní žiaci sa pokúsia opísať situáciu a uviesť, čo každý žiak urobil. Potom sa páry vymenia.

Príklad:

Žiak 1 pantomimicky umýva riad. Po krátkej chvíli vstúpi na scénu žiak 2 a pózuje, akoby kľopal na dvere.

"Karel umýval riad, keď Milan zakľopal na dvere!"

Varianty, alternatívy:

- Týmto spôsobom môžeme zobrazíť dve súvislé udalosti v minulosti (buď jednoduchý čas, alebo súvislé nepretržité udalosti).
- Je možné zapojiť viac žiakov a zahrať krátku scénu.
- Môžeme použiť videá z YouTube, TikTok atď.

POZNÁMKA:

3.24 Stop, Change It, Describe It

Použitie:

- Časy – prítomný, minulý
- Zápor

Zadanie:

Jeden žiak začne opisovať svoj deň - opisuje, čo robí (alebo robil), keď sa zobudí, a aké činnosti nasledujú. Ostatní žiaci môžu prerušovať rozprávanie tak, že žiaka zastavia a požiadajú ho, aby svoj opis zmenil alebo ho opísal podrobnejšie (slovami: "Stop, change it!" " Stop, describe it!" alebo „No, you don't (didn't), change it!"). Žiak, ktorý rozpráva, tak musí zmeniť svoj príbeh alebo podrobnejšie opísať situáciu, prostredie alebo ľudí. Po chvíli môžete žiaka, ktorý rozpráva, vystriedať (odovzdať štafetu rozprávania inému žiakovi).

Ak je počet žiakov veľký, môžeme ich rozdeliť do viacerých skupín.

Príklad:

Žiak 1: "I wake up at half past six, I wash my teeth and eat my breakfast."

Ostatní: "Stop, describe your breakfast!"

Žiak 1: "I usually have cereals with milk and tea."

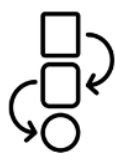
Ostatní: "No, you do not, change it!"

Žiak 1: "Alright, I usually have rolls with nutella."

Ostatní: "Ok, that 's more likely! Continue. "

Žiak 1: "Then I put on my clothes and leave the house."

Varianty, alternatívy:

- Téma rozprávania môže byť vopred určená - rodinná oslava, Vianoce, tábor.
- Rozprávanie sa dá použiť aj na precvičenie minulého alebo budúceho času (plány na víkend, prázdniny, čo budem robiť o 5 rokov).

POZNÁMKA:

3.25 What Are you Doing?

Použitie:

- Časy – najmä prítomný priebehový

Zadanie:

Žiaci sa postavia do kruhu. Určíte prvého žiaka, ktorý sa opýta osoby po svojej ľavici, čo robí. Osoba, ktorá je požiadaná, musí predviesť činnosť, ALE tvrdí, že robí niečo úplne iné. Ostatní jej povedia, že to určite nerobí, a opravia ju. Osoba, ktorá ukázala aktivitu, sa ďalej pýta ďalšej osoby stojacej po jej ľavici.

Príklad:

Martina: "Paľo, what are you doing?"

Peter ukazujúci, ako pláva: "I am singing!"

Ostatní: "No, you are not singing, you are swimming!"

Peter: "Jano, what are you doing?"

Jano ukazujúci, ako bicykluje: "I am sleeping!"

Ostatní: "No, you are not sleeping, you are riding a bike!"

Varianty, alternatívy:

- Oprava nezáleží na ostatných, ale len na dobrovoľníkovi, ktorý je vybraný pre každé kolo.
- Osoba stojaca naľavo od osoby, ktorá predvádza činnosť, bude korektorom.
- Ďalšia osoba robí to, čo povedala predchádzajúca osoba. (Peter ukázal, že pláva, ale povedal, že spieva. Jano by sa preto mal tváriť, akoby spieval, a povedať, že spí. Ďalšia osoba by teda mala ukázať, ako spí, ale povedať napríklad, že číta v knihe atď.).

POZNÁMKA:

3.26 Counting to Twenty

Použitie:

- Číselky

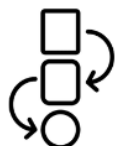

Zadanie:

Cieľom tohto cvičenia je počítanie do 20. Žiaci sa pohybujú po triede neorganizovane tak, aby na seba nevideli (aby neudržiavali očný kontakt) a postupne nahlas hovoria čísla tak, ako idú za sebou. Každý môže nahlas povedať číslicu, ale žiadny žiak nemôže povedať dve číslice za sebou. Ďalšou podmienkou je, že dvaja žiaci nesmú povedať rovnakú číslicu súčasne. V takomto prípade sa začína od začiatku.

Hra sa končí, ak sa im podarí napočítať do 20 alebo ak to trvá príliš dlho 😊. Ak sa vám to podarí, nezabudnite to osláviti!

Varianty, alternatívy:

- Namiesto čísel môžete použiť abecedu, názvy mesiacov alebo dní v týždni.
- Môžete skúsiť povedať riadky odzadu. Veľa šťastia s abecedou!
- Riadky môžu byť skreslené - môžu hovoriť len párne alebo nepárne čísla, môžu vynechávať každé druhé písmeno atď. Narušte stereotypy!
- Vyskúšajte cvičenia v kruhu s očným kontaktom!

POZNÁMKA:

3.27 Snowball

Použitie:

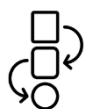
- Zámená

Zadanie:

Odporúča sa rozdeliť žiakov do menších skupín po približne 5 až 6. Pripravte pre žiakov úlohu, napríklad prípravu večierka. Každá osoba v skupine bude mať za úlohu pripraviť alebo priniesť niečo na večierok. Prvý žiak povie svoju činnosť a druhý žiak pridá svoju činnosť, pričom zopakuje činnosť, ktorú má urobiť prvý žiak. Tretí tiež pridá svoje vlastné a zopakuje to, čo robia prví dvaja. Takto každý postupne pridáva svoju časť a opakuje všetko, čo robia ostatní. Prvý žiak, keďže to má vždy najľahšie, by si potom mohol na konci všetko zopakovať.

Varianty, alternatívy:

- Nechajte všetkých žiakov vytvoriť jednu veľkú skupinu.

POZNÁMKA:

3.28 My Room

Použitie:

- Predložky
- Existenčné väzby

Potrebné vybavenie:

- Flipchart alebo tabuľa

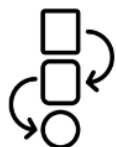
Zadanie:

Vybraný žiak je vyzvaný, aby si predstavil svoju izbu a opísal ju svojim spolužiakom. Ďalší žiak je pri tabuli a snaží sa nakresliť izbu podľa pokynov žiaka 1.

Príklad:

Žiak 1: „There is a window opposite the door. There is a table on the right from the door. There is a map above the table.”

Varianty, alternatívy:

- Ak chceme rozšíriť rozprávanie, môžeme pridať vzťah k opisovaným veciam (napr. "Mapu som dostal od otca k desiatym narodeninám.").
- Opíšte obrázok alebo scénu.
- Všetci žiaci môžu nakresliť opísaný obrázok naraz a potom svoje výtvary porovnať.

POZNÁMKA:

3.29 On the Left, On the Right

Použitie:

- Predložky

Zadanie:

Základné cvičenie je určené na precvičenie predložiek "vľavo, vpravo, v, pod, medzi, uprostred, na".

Žiaci sa postavia do kruhu a každý z nich postupne povie predložku, ktorú zároveň neverbálne znázorní. Postup je nasledovný:

Predložka	Znázornenie	Postup
On the left	Žiak pravou rukou dvakrát naznačí zotretie smietky z ľavého ramena.	Pokračuje žiak na ľavej strane
On the right	Žiak dvakrát použije ľavú ruku, aby naznačil utretie škvŕny z pravého ramena.	Žiak vpravo pokračuje - tieto predložky môžu počas hry meniť smer
Under	Študent si rukami vytvorí nad hlavou striešku.	Predložka nemení smer, ale preskočí žiaka, ktorý bol na rade, a pokračuje až k žiakovi za ním
Between	Žiak sa chytí za uši	Pokračuje rovnakým smerom, predložka nemá vplyv na poradie žiakov
In the middle	Žiak ukáže prstom do stredu kruhu	Všetci žiaci vykročia jednou nohou do stredu kruhu, trikrát tlesnú rukami (podľa slabík) a zborovo zakričia „in the middle“
On	Žiak ukáže prstom jednej ruky na otvorenú dlaň druhej ruky.	Pokračuje rovnakým smerom, predložka nemá vplyv na poradie žiakov
In	Schovávanie prsta jednej ruky v dlani druhej	Predložka jednoducho mení smer

V prvej fáze odporúčame začať zľahka - najskôr skúste smer doprava (celé kolo), potom doľava (celé kolo), potom striedajte smery a postupne pridávajte ďalšie predložky. Takto sa cvičenie stáva dynamickejším, zvyšujú sa nároky na pozornosť a dochádza k automatizácii.

POZNÁMKA:

3.30 Conditional Chain

Použitie:

- Kondicionály

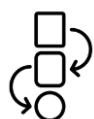

Zadanie:

Počas cvičenia sa žiaci striedajú po jednom. "Ak vyhrám milión, precestujem celý svet." Ďalší žiak nadviaže - použije druhú časť vety ako základ a pridá svoju koncovku: "Ak precestujem svet, navštívím severný pól." Takto sa vystriedajú všetci žiaci.

Odporúča sa nerobiť cvičenie za sebou, ale náhodne - tak, že žiak, ktorý hovorí, osloví ďalšieho žiaka menom, aby určil, kto bude pokračovať. Vety je však možné dopĺňať aj postupne - toto cvičenie je zamerané na rýchle reakcie.

Varianty, alternatívy:

- Rovnakým spôsobom je možné pracovať aj s inými podmienkami.

POZNÁMKA:

3.31 Simon Says

Použitie:

- Imperatív

Zadanie:

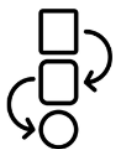
Na začiatku učiteľ určí, kto bude v prvom kole Simon. Tento študent sa postaví pred ostatných hráčov a začne hru slovami: "Simon hovorí..." Napríklad: "Simon hovorí: dotkni sa nosa" a predvedie pohyb. V tomto prípade musia ostatní hráči pohyb správne zopakovať.

Simon môže ostatných hráčov zámerne zmiasť, napríklad tým, že:

- neuvedenie príkazu "Simon hovorí..." - v takom prípade nesmie žiadny z hráčov Simonov pohyb zopakovať.

Každý študent, ktorý vykoná príkaz nesprávne, vypadáva z kola. Posledný úspešný žiak potom prevezme úlohu Simona.

Varianty, alternatívy:

- Žiak doplní príkaz iným pohybom - t. j. správne povie príkaz vetou "Simon hovorí: dotkni sa nosa", ale zdvihne pravú nohu, ostatní hráči sa musia dotknúť len nosa, nesmú opakovať pohyb nohy.
- Je možné použiť rekvizity alebo zapojiť farby z oblečenia.

POZNÁMKA:

3.32 The Manager

Použitie:

- Vocabulary
- Imperatív

Zadanie:

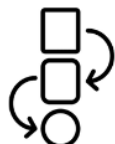
Jeden dobrovoľník dostane od ostatných tému alebo situáciu. Potom bude mať za úlohu dať ostatným individuálne úlohy súvisiace s danou témou alebo situáciou. Bude to robiť tak dlho, kým bude mať silu. Ak dôjde k oneskoreniu, nahradí ho iný dobrovoľník alebo si vyberie náhradníka.

Príklad:

Kamil dostal úlohu „*Housing*“.

Kamil ukazuje na žiakov: „*Clean the bath tub.*“, „*Cook lunch for the family.*“, „*Dust the shelves.*“, „*Tidy your room.*“, eehm,....Stop, a Kamil je vystiedaný ďalším žiakom.

Varianty, alternatívy:

- Jednu tému môžete využívať čo najdlhšie, preto ju nemeňte ani po zmene študentov.
- S každou zmenou žiakov sa mení aj téma.

POZNÁMKA:

3.33 Genres

Použitie:

- Písomné vyjadrenie

Potrebné vybavenie:

- Ceruzka a papier

Zadanie:

Žiaci sa rozdelia do skupín a dostanú tému, o ktorej majú napísať krátky príbeh. Každá skupina však dostane iný literárny žáner (román, horor, sci-fi, humoristická poviedka).

Namiesto zadanej témy môžu žiaci dostať vetu alebo slová, ktoré majú použiť. Možné príklady:

Dôveroval som mu a on ma zradil.

Presilovka.

Vo víre nedorozumení.

Láska a iné strasti.

Šťastie v nešťastí.

Život chodca po lane.

Je užitočné vysvetliť žiakom základné prvky žánrov vopred:

Historický román - vznešená reč, historické predmety (kôň, koč, meč, hrad), nadväznosť na historické udalosti, hodnoty ako česť, vernosť, úcta

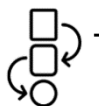
Horor - opis hororovej atmosféry, budovanie napätia, temnota

Krátky príbeh - jednoduchá forma rozprávania, statické postavy predstavujúce dobro a zlo, využitie fantázie; v prípade humoristického príbehu - nečakané súvislosti, prekvapivé závery, humorný opis situácie

Román - dôraz na emócie, vnútorné zážitky, lásku a konflikty, citovo vypäté situácie

Science fiction - veľké využitie fantázie, netradičné konflikty (človek x robot), zapojenie rôznych technických vymožeností a zariadení budúcnosti.

Varianty, alternatívy:

- Dajte všetkým skupinám rovnaký príbeh, ale v inom žánri.

POZNÁMKA:

3.34 Why?

Použitie:

- Tvorba otázok, viet
- Vocabulary
- Konverzácia

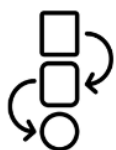
Zadanie:

Všetci žiaci sedia v kruhu, jeden hráč sedí uprostred. Ktorýkoľvek zo žiakov začne hovoriť oznamovaciu vetu. Žiak sediaci uprostred sa opýta: "Prečo ...a doplní celú otázku?" Odpovedá žiak, ktorý sedí napravo od žiaka, ktorý začal. Ďalší žiak v poradí opäť odpovedá na otázku "Prečo... a celá otázka?". Ak niekto dlho váha s odpoveďou alebo odpovedá tak, že sa nedá spýtať prečo, zaujme miesto žiaka v strede kruhu.

Príklad:

1. žiak: *Dnes som mal na raňajky šišky.*
Žiak v strede: *Prečo ste mali na raňajky šišky?*
3. hráč: *Pretože mám rád sladké.*
Žiak v strede: *Prečo máte radi sladké?*
4. hráč: *Sladké mi dáva energiu na celý deň.*
Žiak v strede: *Prečo ti dáva energiu na celý deň?*
5. hráč: *Pretože potrebujem energiu na dobrý výkon.*
Atd'.....

Varianty, alternatívy:

- Otázka "Prečo...?" Žiak, ktorý povedal oznamovaciu vetu, položí otázku priamo - opýta sa spolužiaka po svojej pravici, ktorý na ňu odpovie ako ďalší.

POZNÁMKA:

3.35 Faqs

Použitie:

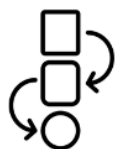
- Tvorba otázok

Zadanie:

Žiaci napíšu na papier skutočný alebo vymyslený výrobok. Potom vložia lístky do klobúka alebo na hromádku. Učiteľ vyťahne postupne jeden lístok a žiaci sa pokúsia vytvoriť často kladenú otázku o výrobku/produkte, podobne ako na webovej stránke. Napríklad: <https://www.iphonefaq.org/faq>

Varianty, alternatívy:

- Žiaci môžu mať dva lístky, na jeden napíšu podstatné meno a na druhý prídavné meno. Potom ich vložia do dvoch rôznych klobúkov alebo na dve rôzne hromádky. Učiteľ najprv náhodne vyťahne prídavné meno a k nemu náhodné podstatné meno, čím vznikne náhodná (a často zábavná) kombinácia.

POZNÁMKA:

3.36 Club of Lords

Použitie:

- Časy

Zadanie:

Žiaci sedia v skupinách po 3-5. Jedna osoba sa chváli druhej. Môžu chodiť po kruhu alebo náhodne, ako ich niečo napadne.

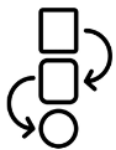
Príklad:

Lord 1: I have travelled the world three times!

Lord 2: I have met Dalai Lama!

Lord 3: I have seen Bigfoot!

Varianty, alternatívy:

- predprítomný čas
- minulý jednoduchý, priebehový
- prítomný čas
- budúci čas

POZNÁMKA:

---

4. Skúsenosti s využitím metódy Improlingua v praxi

Počas realizácie projektu boli pripravené cvičenia overené v praxi učiteľmi v Českej republike, na Slovensku a v Poľsku, a to na oboch stupňoch základných a stredných škôl. Hodiny boli realizované v druhom polroku školského roka 2021/2022 a v prvom polroku školského roka 2022/2023. Následne bola získaná spätná väzba od žiakov a učiteľov formou dotazníkov a štruktúrovaných rozhovorov. Vzor dotazníka a otázky pre štruktúrované rozhovory sú uvedené v prílohe. Cieľom bolo zistiť postoje žiakov k tejto forme vyučovania, výhody a účinnosť inovatívnych techník.

V čase prípravy tejto metodiky boli spracované výstupy z prvého zberu údajov a radi by sme sa s vami podelili o výsledky.

Dotazníkový prieskum

Spätnú väzbu z dotazníkov získalo 95 žiakov z Českej republiky a Poľska. V prípade Slovenska bola vzhľadom na nízky vek žiakov spätná väzba získavaná najmä formou rozhovorov so žiakmi (pre tohto partnera boli zapojení žiaci z prvého stupňa, pre ktorých bola táto forma interakcie vhodnejšia vzhľadom na úroveň písaných textov).

Hodnotenie ukázalo pomerne výrazné rozdiely medzi Českou republikou a Poľskom. Zatiaľ čo v Českej republike bola spätná väzba výrazne pozitívna, poľskí žiaci častejšie udeľovali negatívne hodnotenia. Nie však jednotlivé techniky, ale skôr atmosféra v triede. Pravdepodobne to bolo spôsobené tým, že jazyková trieda pozostávala z dvoch rôznych ročníkov (nebola súdržná), čo malo negatívny vplyv na klímu v skupine. V odpovediach sa teda často objavovali informácie, že žiaci 8. ročníka by sa mali upokojiť, že sú nepríjemní a vyrušujú a pod. Aj zo spôsobu vyplnenia dotazníkov možno žiakov rozdeliť do dvoch skupín. Z formulárov je zrejmé, že približne polovica žiakov pristupovala k poskytovaniu spätnej väzby veľmi kreatívne a nebrala ju príliš vážne. Formuláre obsahujú veľmi málo odpovedí (ešte viac obrázkov) a priemerné hodnotenie otázky "Ako sa vám celkovo páčil nový spôsob výučby angličtiny?" je 3,1. Pri otázkach, či boli hodiny zábavné a či sa účastníci bavili, sa častejšie objavovala odpoveď "Nie". S výnimkou jednej odpovede sa však študenti necítili trápne; takisto len jeden študent uviedol, že sa počas vyučovania necítil pohodlne.

Druhá poľská skupina žiakov, ktorá poskytla viac spätnej väzby na túto tému, hodnotila túto otázku priemernou známkou 2, ale častejšie sa spomínali negatívne skúsenosti s niektorými spolužiakmi (najmä v súvislosti s otázkou "lepšie som sa sústredil"). Zároveň všetci

- Roses are red
- Ask your youtuber

Na druhej strane, najmenej obľúbenými boli:

- Roses are red (je to cvičenie, ktoré v žiakoch zjavne vyvoláva ambivalentné pocity)
- Writing a letter, ktoré žiaci občas označili ako nudné
- Zombies, kde bol častejším dôvodom trápnosť a nepríjemný pocit

Osem žiakov sa dokonca priamo vyjadrilo, že sa im všetky aktivity páčili.

V otázke č. 6 "Ako hodnotíte vyučovanie v porovnaní s tradičnými triedami?" žiaci mali možnosť odpovedať formou vopred pripravených uzavretých otázok a zároveň mali možnosť vyjadriť svoj vlastný názor. Najčastejšie uvádzanými výhodami boli: komunikácia, kreativita, sloboda a tímová práca.

Ako by is hodnotil výuku oproti klasickým hodinám		
Pri výučbe som sa dostal častejšie k slovu	Áno ☐	Nie ☐
Angličtinu som aktívnejšie využíval	Áno ☐	Nie ☐
Viac som sa na hodine zapájal	Áno ☐	Nie ☐
So spolužiakmi sme viac komunikovali	Áno ☐	Nie ☐
Lepšie som sa sústredil	Áno ☐	Nie ☐
Hodina ma viac bavila	Áno ☐	Nie ☐
Hodina sa mi viac páčila	Áno ☐	Nie ☐
Hodina mi ubehla rýchlejšie	Áno ☐	Nie ☐
Celkovo by som túto výučbu hodnotil/a pozitívne	Áno ☐	Nie ☐
Na hodinu angličtiny sa teším viac	Áno ☐	Nie ☐
Vďaka cvičeniam lepšie rozumiem učivu	Áno ☐	Nie ☐

Takmer 54 % respondentov odpovedalo na všetky otázky kladne. Odpoveď NIE sa objavila najmä pri otázkach "Lepšie som sa sústredil" a "Vďaka cvičeniam lepšie chápem učebnú látku" (22 %) a "Na hodinách som sa častejšie rozprával" (19,5 %). Pri ostatných odpovediach sa odpoveď NIE objavila len u jednotlivcov.

A ako študenti vnímajú zmeny vo svojom vzťahu k angličtine? Iba 3 žiaci uviedli, že nevnímajú žiadne zmeny vo vzťahu k angličtine (ako jazyku). Túto odpoveď však doplnili informáciou, že ich vzťah k vyučovaniu sa zmenil (pozitívne), že vyučovanie obohatilo hodinu, vytvorilo dobrú náladu, slovnú zásobu sa naučili aktívnym používaním a nemuseli sa učiť doma. Iba jeden respondent uviedol, že vyučovanie je zábavné, ale na úkor času, ktorý by mohol stráviť v škole vyučováním. Najčastejšími odporúčaniami boli návrhy na rozšírenie učiva o ďalšie predmety, pokračovanie vo vyučovaní týmto spôsobom, ale napríklad aj rozšírenie slovnej zásoby, aby sa slová neopakovali stále dookola.

Ak sa vrátíme k poľskému prieskumu, najčastejšie uvádzanými výhodami boli tvorivý prístup, slobodný výber tém; prevládajúcou negatívnou odpoveďou bola nuda. Len v jednom prípade sa respondentka vyjadrila, že sa cíti neprijímne, pretože nerada hovorí pred ľuďmi a v situáciách, keď sa jej niekto smeje. A najzaujímavejšia reakcia na zmeny prístupu v AJ?

"Naučil som sa smiať na svojich chybách."

Výstupy zo štruktúrovaných rozhovorov

V rámci štruktúrovaných rozhovorov sme sa snažili nájsť odpovede na otázky, do akej miery vedie pripravená metóda k očakávaným výsledkom, t. j.:

- zlepšenie rozprávania v AJ, t. j. študenti sa zbavia ostychu, naučia sa nebáť komunikovať v cudzom jazyku a pohotovo reagovať na náhle situácie;
- aktivizácia žiakov – vnímanie výučby, motivácia a aktívne zapájanie sa do výučby, udržanie ich pozornosti;
- zlepšení celkovej klímy v triede;
- zlepšenie kľúčových kompetencií:
  - o komunikačné kompetencie: nová metóda učí pozitívnej komunikácii, mobilizuje a odstraňuje strach z prezentácie, podporuje počúvanie a vnímanie informácií, ich spracovanie,
  - o sociálne a personálne kompetencie: nová metóda učí prijímať podnety z okolia, aktívne počúvať, posilňuje tímovú prácu a vzájomnú interakciu, vytvára pozitívnu tvorivú atmosféru medzi žiakmi, prirodzene (nenásilne) zapája silnejších a slabších jedincov, odstraňuje strach z chýb a neúspechov, posilňuje sebadôveru,
  - o kompetencie na riešenie problémov: nová metóda rozvíja schopnosť pružne reagovať, byť samostatný a aktívny, zlepšuje schopnosť zvládať neobvyklé situácie, posilňuje schopnosť vnímať súvislosti a učí klásť otázky.

A pravdepodobne neexistuje lepšie hodnotenie ako priame pripomienky žiakov ku každej z týchto oblastí. Preto ho ponúkame nižšie:

1. Zlepšenie rozprávania v AJ, t. j. žiaci sa zbavia ostychu, naučia sa nebáť komunikovať v cudzom jazyku a pohotovo reagovať na náhle situácie

"Prestal som sa báť hodín AJ a hlavne som sa prestal báť vyjadriť sa. Začali sme viac komunikovať a celkovo nás to zblížilo. Bolo to príjemnejšie ako bežné hodiny."

"Rozhovorilo ma to, angličtinu používam aj v bežnej konverzácii."

"Menej sa bojím komunikovať a viac sa teším na hodiny AJ."

"Začal som byť aktívnejší, nebojím sa hovoriť a nebojím sa robiť chyby."

Aby sme neboli len pozitívni:

"Niekedy to bolo nepríjemné, na začiatku som sa necítil dobre. Ale potom sme sa spolu smiali a bolo to uvoľnenejšie."

"Stále máme introvertov, ktorí sa môžu hanbiť ukázať."

2. Aktivizácia žiakov - vnímanie vyučovania, motivácia a aktívne zapojenie do vyučovania, udržanie pozornosti"

„Je to dobrý spôsob výučby, pretože z hodín si odnášam viac vedomostí ako z jednoduchého výkladu učiteľa - výučba je zábavná a zároveň poučná."

"Lepšie si pamätám slová a viac rozprávam."

"...väčšie zapojenie do vyučovania, hodina bola zábavná a uvoľnená, slovná zásoba bola ľahko zapamätateľná."

"Z hodiny som si odniesol viac vedomostí. Viac som sa zapájal do vyučovania, mal som pocit, že hry nás nútili viac premýšľať a viac sme sa na hodinách rozprávali."

"...učiť sa slovnú zásobu prostredníctvom praxe, nemusel som sa ju učiť doma."

"V triede to bolo zábavnejšie, nemusela som sa pripravovať doma."

"Lepšie ako normálne hodiny... menej nudné a pracovali sme viac ako tím."

"Cítil som sa skvele, nikto nemal problém pracovať a všetci sa zapojili."

Opäť príklad negatívnej spätnej väzby:

"Hodiny sa mi páčili, ale chýbala mi gramatika."

"Možno vynechám hry a zameriam sa viac na odborné vyučovanie (čítanie, písanie, cvičenia)."

"Niekedy sa nudím a nevidím zmysel a dôležitosť hier. Niekedy hry trvajú príliš dlho a zaberú väčšinu vyučovacej hodiny."

3. Zlepšenie celkovej klímy v triede

"Núti nás to spolupracovať a byť aktívni."

"Atmosféra v triede bola celkovo príjemná, cítila som sa príjemne, nehanbila som sa hovoriť pred ostatnými."

"V našej skupine je vždy uvoľnená atmosféra, nikto nikoho neodsudzuje, nebojíme sa hovoriť a robiť chyby."

"Páčilo sa mi, že som mohol pracovať v skupine so spolužiakmi, s ktorými sa bežne nerozprávam."

"Podľa môjho názoru nám to pomohlo cítiť sa príjemnejšie s ostatnými."

"Veľa sme sa smiali, každý sa zapojil, mohli sme sa porozprávať."

"Rozprával som sa so spolužiakmi, s ktorými by som sa normálne nerozprával."

"Keďže som v prvom ročníku, hry a cvičenia ma zbližili s ostatnými členmi skupiny a naučili sme sa spolupracovať."

"Určite sme sa zbližili."

4. Zlepšovanie kľúčových kompetencií

Táto skutočnosť je okrem iného súčasťou už uvedených odpovedí. Ukazuje sa, že študenti si zlepšili nielen svoje komunikačné zručnosti, ale aj sociálne a osobné kompetencie. Z ďalších odpovedí možno uviesť nasledujúce príklady:

"Niektoré cvičenia nie sú vhodné pre SHS, ale iné sú veľmi užitočné, najmä pre tých, ktorí nie sú veľmi dobrí v angličtine."

"Odpadol stres z toho, že robíte chyby."

"Myslím si, že sme sa v angličtine celkovo zlepšili a dokonca sa vieme na niektorých veciach dohodnúť."

"Každý je zapojený do triedy, môžeme si navzájom pomôcť a poradiť."

A jeden pekný príklad na záver:

“Začínam chápať, že človek sa učí na chybách.”

5. Niekoľko slov o autoroch

5.1 Divadlo improvizácie ODVAZ z.s.

Divadlo improvizácie ODVAZ z.s. má viac ako desaťročnú tradíciu. Formálne bolo zaregistrované ako občianske združenie v roku 2009, ale história tohto súboru a jeho aktivít siaha oveľa ďalej (pozri www.odvaz.eu). Od svojho vzniku sa venuje najmä umeleckej a vzdelávacej činnosti. A jej dlhodobým cieľom je začleniť dramatické a improvizáčne prvky do všetkých foriem vzdelávania, a to tak do vzdelávania detí, ako aj dospelých.

Cieľom tejto organizácie je:

1) obohatiť kultúrne prostredie spoločnosti, najmä v oblastiach

- osobnostný rozvoj v umeleckých oblastiach,
- udržiavanie a rozvíjanie kultúrnych tradícií a rozvíjanie kultúrnych hodnôt,
- vytváranie interaktívnych a multimediálnych projektov.

2) obohacovanie vzdelávacieho prostredia spoločnosti, a to najmä v oblastiach:

- školského a mimoškolského vzdelávania detí a mládeže,
- celoživotného vzdelávania dospelých vrátane odborného a osobnostného rozvoja
- integrácia sociálne a zdravotne znevýhodnených občanov do majoritnej spoločnosti,
- organizácia a realizácia národných a medzinárodných kultúrnych a vzdelávacích projektov,
- snaha o kvalitatívnu premenu kultúry vzdelávacej reality vzdelávacích zariadení a inštitúcií a o prijatie a pochopenie týchto zmien širokou verejnosťou.

Naši členovia majú dlhoročné skúsenosti vo všetkých oblastiach a na všetkých úrovniach vzdelávania, vo verejnom aj súkromnom sektore - venujú sa práci s deťmi a mládežou, rozvoju a vzdelávaniu pedagógov, ale aj zamestnancov či manažérov firiem. Spoluautorom tejto publikácie je Mgr. Vladislav Kos, dlhodobo pôsobí ako pracovný psychológ, lektor a improvizáčny herec. Svoje skúsenosti s dramaticko-improvizačnými technikami využíva vo svojej lektorskej činnosti - v kurzoch zameraných na profesijný a osobnostný rozvoj, zvládanie problémových situácií, tvorivú komunikáciu. Ďalším spoluautorom je aj Mgr. Michal Urban, ktorý je dlhoročným učiteľom na strednej škole (vyučovanie anglického jazyka), a preto má priame skúsenosti s aplikáciou dramaticko-improvizačných techník vo vyučovaní, vrátane spätnej väzby od študentov.

5.2. Súkromná základná umelecká škola Mileticova 17/B, Dom T&D, Bratislava

Súkromná základná umelecká škola Ludus začala svoju činnosť v roku 1970 a za 50 rokov svojho pôsobenia si vybudovala významné meno vo svete umenia. Z tejto školy vyšlo množstvo absolventov, ktorí sa úspešne presadili nielen vo svete umenia, ale aj mimo neho. A čo týmto absolventom vo veľkej miere pomohlo k úspechu? Kreatívne myslenie.

Táto umelecká škola sa špecializuje na literatúru a drámu. Študentov vyučuje 20 odborných pedagogických pracovníkov - profesionálnych hercov, moderátorov, teda ľudí s praktickými skúsenosťami vo svojom odbore. V súčasnosti školu navštevuje viac ako 350 študentov rôzneho veku (8 - 20 rokov). Vyučovanie prebieha skupinovou formou, pravidelne raz týždenne. Skupinu tvorí 8 až 12 študentov, ktorí sa na hodinách učia okrem iného rozprávanie (prezentáciu) a javiskový pohyb.

Riaditeľka organizácie a spoluautorka tejto metodiky (Mgr. Art. Katarína Baranová, ArtD.) je okrem iného autorkou publikácie Kreatívne techniky vo výučbe a Koncepcie improvizčných divadelných battlov pre študentov, zároveň sa aktívne podieľa na tvorbe kontinuálneho vzdelávania učiteľov materských a základných škôl na Slovensku, taktiež ako herecká trénerka detí. Jej kolega (Mgr. Art. Kamil Kollárik) pôsobí ako pedagóg tvorivej dramatickej výchovy od roku 2009.

V posledných 6 rokoch je súčasťou učebných osnov aj divadelná improvizácia. Improvizčné techniky boli prispôbené úmerne veku žiakov, zároveň im bola prispôbená forma improvizáčného zápasu, ktorý sa stal každoročnou súčasťou vzdelávania.

Táto organizácia sa snaží rozvíjať osobnosť mladých ľudí prostredníctvom divadelných techník a rozvíjať ich tvorivý potenciál. Pri tvorbe tejto metodiky výrazne uplatnila svoje skúsenosti zo svojej praxe. Vďaka tomu sú jednotlivé cvičenia veľmi praktické - na základe získanej spätnej väzby, reálneho prínosu s prihliadnutím na vek vzdelávaných detí.

5.3. Fundacja Interstellar

Nadácia Interstellar bola založená v roku 2018 a jej poslaním je podporovať umenie divadelnej improvizácie, rozvoj improvizácie a výučbu jednotlivých techník. Organizácia združuje improvizátorov z celého Dolného Sliezska. Je jedným z najdynamickejších sa rozvíjajúcich a najväčších improvizáčnych centier v Poľsku. Podporuje amatérske a nezávislé aktivity - to všetko z veľkého nadšenia a vôle šíriť umenie improvizácie a jej pozitívny prínos pre všetky oblasti osobného rozvoja.

Medzi hlavné aktivity patrí organizovanie kultúrnych a vzdelávacích aktivít vrátane festivalov, workshopov, predstavení a výstav. Špecializáciou je organizovanie rôznych vzdelávacích kurzov v oblasti improvizácie (improvizačné techniky, cvičenia a ich využitelnosť v praktickom živote).

Z konkrétnych aktivít možno spomenúť organizovanie:

- Dolnosliezsky festival improvizáčného divadla "DOLI".
- Kurzy realizované v rámci Akadémie improvizácie - vzdelávacie kurzy v oblasti improvizácie.

Na vývoji tejto metodiky sa podieľal Mgr. Artur Jóskowiak - prezident spoločnosti, ale predovšetkým improvizátor, učiteľ, tréner improvizácie, komik a hlásateľ. Improvizáciu študoval u zahraničných odborníkov, okrem iného z USA, Rakúska, Slovinska, Veľkej Británie, Francúzska, Izraela a Argentíny. Dlhodobo sa snaží aplikovať prvky improvizácie do oblasti obchodu (využitie techník improvizácie v podnikaní). Ďalší kolegiňou bola Mgr. Anna Wojtkowiak - Williams - pantomimická herečka a improvizátorka, ktorá sa od roku 2005 venuje výučbe pantomímy a improvizácie detí a mládeže (vrátane detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo cudzincov). Od roku 2011 je spojená s improvizáčnym divadlom IMPROKRACJA.

6. Inspirácie, odkazy, publikácie

Knihy zamerané na improvizčné techniky

BERNARDI, P.: [Improvisation starters: a collection of 900 improvisation situations for the theater.](#) White Hall, Va.: Betterway Publications, c1992. ISBN 1558702334.

BERNE, E.: [Jak si lidé hrají.](#) Praha: Portál, 2011. Spektrum (Portál). ISBN 978-80-7367-992-7.

CASSADY, M.: [Acting games: improvisations and exercises.](#) Colorado Springs, Colo.: Meriwether Pub., c1993. ISBN 0916260925.

HALPERN, Ch., CLOSE, D. a JOHNSON, K.: [Truth in comedy: the manual of improvisation.](#) Colorado Springs, Colo.: Meriwether Pub., c1994. ISBN 1566080037.

HARRIS, T. A.: [Já jsem OK, ty jsi OK.](#) V Praze: PRAGMA, 1997. ISBN 80-7205-508-9.

HARVARD, A. a WAHLBERG, K.: [The Visual Guide to Improv.](#)

HICKSON, A.: [Dramatické a akční hry ve výchově, sociální práci a klinické praxi.](#) Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-387-0.

JOHNSTONE, K.: [Impro for storytellers.](#) New York: Routledge/Theatre Arts Books, 1999. ISBN 0878301054.

JOHNSTONE, K.: [Impro: improvisation and the theatre.](#) London: Eyre Methuen, 1981. ISBN 9780413464309

MACHALÍKOVÁ, J. a MUSIL, R.: [Improvizace ve škole: didaktika improvizace pro rozvoj osobnosti žáků středních škol.](#) Praha: Informatorium, 2015. ISBN 978-80-7333-120-7.

SPOLIN, V.: [Improvisation for the theater: a handbook of teaching and directing techniques.](#) 3rd ed. Evanston, Ill.: Northwestern University Press, 1999. ISBN 9780810140080.

van BILSEN, G., KADIJK, J. a KORTLEVEN, C.: [Yes And Your Business: The added value of improvisation in organizations.](#) En Actie!, 2013. ISBN 9081950606.

VASQUEZ, M. a NEVOLOVÁ, M.: [Bud'te mistry improvizace.](#) Praha: Grada, 2013. Psychologie pro každého. ISBN 978-80-247-4556-5.

Použité zdroje

BILANOVÁ, M., KOSTOLANYOVÁ, K.: Digital educational resources for teaching english – a critical analysis, Digital library, 2018 (dostupné tu: <https://library.iated.org/view/BILANOVA2018DIG2>)

CISOVSKÁ, H. et al.: Rozvoj klíčových kompetencí dramatickou výchovou a jejich evaluace. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2010.

ČAPEK, R.: Líný učitel: Jak učit dobře a efektivně. Raabe: 2018.

HELUS, Z.; HRABAL, V.; KULIČ, V.; MAREŠ, J.: Psychologie školní úspěšnosti žáků. Praha : SPN, 1979.

CHODĚRA, R.: Didaktika cizích jazyků. Academia 2013

KUNČAROVÁ, J.: Paradoxy v jazykovém vzdělávání. In Cizí jazyky pro život (Sborník příspěvků mezinárodních konferencí k podpoře vícejazyčnosti). Praha: NIDV, 2014.

LEWIN, K.: Action research and minority problems. In Journal Of Social Issues, 2(4), 1946, str. 1–79.

LOJOVÁ, G.: Individuálne osobitosti pri učení sa cudzích jazykov. Bratislava: Univerzita Komenského, 2005.

MACHALÍKOVÁ, J., MUSIL, R.: Improvizace ve škole: Didaktika improvizace pro rozvoj osobnosti žáků středních škol. Praha: Informatorium, 2015.

MARUŠÁK, R. a kol: Podkladová studie Dramatická výchova. NÚV, Praha 2019

NEZVALOVÁ, D.: Akční výzkum ve škole. Pedagogika, 53(3), 2003,

ORLOVÁ N., PAVLIKOVÁ J.: Navigátor: Průvodce didaktikou cizích jazyků, Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, 2013

PROVAZNÍK, J.: Podíl dramatické výchovy na utváření a rozvíjení klíčových kompetencí (dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/407/PODILDRAMATICKE-VYCHOVY-NA-UTVARENI-A-ROZVIJENI-KLICOVYCH-KOMPETENCI.html/>)

SITNÁ, D.: Metody aktivního vyučování. Spolupráce žáků ve skupinách. Praha: Portál, 2009.

SUSMAN, G.: Action Research A Sociotechnical Systems Perspective (1983) In: Pavelková, A. Akční výzkum v pedagogickém prostředí (magisterská diplomová práce). Brno: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta 2012

TŮMOVÁ, J.: Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky (podkladová studie, Revize RVP – přípravné činnosti). Praha: NUV, 2018.

VALENTA, J.: Metody a techniky dramatické výchovy. Praha: Grada, 2008. Pedagogika.

WEINER, B.: Motivation from an Attribution Perspective and the Social Psychology of Perceived Competence. In ELLIOT, A.J.; DWECK, C.S. (Eds.) Handbook of Competence and Motivation. New York : Guilford, 2005.

ZORMANOVÁ L.: *Výukové metody v pedagogice*, Praha: Grada Publishing, a.s., 2012.

Česká školní inspekce: Rozvoj jazykové gramotnosti v základních a středních školách ve školním roce 2016/2017 (tematická zpráva). Praha, březen 2017 (dostupné z: <https://www.csicr.cz/getattachment/0806b65c-19c4-40e4-b8c0-abd335308886/TZ-Rozvoj-jazykove-gramotnosti-v-ZS-a-SS-2016-2017.pdf>)

Erudycy Report: Key Data on Teaching Languages at School in Europe – 2017 Edition, Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, 2017. ISBN 978-92-9492-477-3. Dostupné zde: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/73ac5ebd-473e-11e7-aea8-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF>)

Český statistický úřad, Odbor statistik rozvoje společnosti (Božena Půbalová): Vzdělávání dospělých v České republice: výstupy z šetření Adult Education Survey 2016 (dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xu/setreni-o-vzdelavani-dospelych-aes-2016-adult-education-survey>)

Odkazy na zaujímavé štúdie a články

Strach z komunikácie v cudzom jazyku v triede: česká adaptácia škály foreign language classroom anxiety scale: <https://munispace.muni.cz/library/catalog/download/1958/5281/2880-1?inline=&fakulta=PEDF>

Komunikatívny prístup vo vyučovaní cudzích jazykov: záležitosť politických dokumentov alebo reálnej praxe? <https://core.ac.uk/download/pdf/51296433.pdf>

Stratégie učenia sa cudzieho jazyka:

http://www.nuov.cz/uploads/AE/evaluacni_nastroje/23_Strategie_uceni_se_cizimu_jazyku.pdf

Národný plán vyučovania cudzích jazykov <http://www.atre.cz/zakony/page0224.htm>

Prehľadová štúdia o jazykovom vzdelávaní v Nemecku, Veľkej Británii, Švédsku a Českej republike: https://karolinum.cz/data/clanek/5221/OS_5_1_0107.pdf

Kľúčové údaje o výučbe jazykov v školách v Európe:

https://www.dzs.cz/sites/default/files/2022-02/Shrnut%C3%AD_Eurydice_Kl%C3%AD%C4%8Dov%C3%A9_%C3%BAAdaje_o_v%C3%BDuce_jazyk%C5%AF_ve_%C5%A1kol%C3%A1ch_v_Evrop%C4%9B_vyd%C3%A1n%C3%AD_2017.pdf

Otázky rozvoja komunikačnej kompetencie: http://www.vyzkum-mladez.cz/České_děti_sa_zhoršili_v_angličtině,_rodičia_by_uvítali_příspěvek_na_jazykové_vzdělávání:_z/zprava/1342453619.doc

České děti se v angličtině zhoršily, rodiče by uvítali příspěvek na výuku jazyků: <https://www.denik.cz/ekonomika/rodice-deti-jazyk-studium-anglictina-20200110.html>

Legislatívne zdroje:

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a inom vzdělávání.

Vyhláška MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých požiadavkách na plnenie povinnej školskej dochádzky, v znení vyhlášky č. 454/2006 Sb.

MŠMT: Rámcový vzdelávací program pre základné vzdelávanie. Praha : VÚP, Praha, marec 2017, str. 16 (dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/41216/>)

Príloha: Dokumenty využívané v rámci projektu

Evaluačný dotazník

Názov projektu: Improlingua – veselo a hravo k znalosti cudzieho jazyka

Meno pedagóga:

Názov školy:

---

1. Ako sa ti celkovo páčil nový spôsob výučby angličtiny?

1

2

3

4

5

2. Aká bola atmosféra pri výučbe, ako si sa cítil?

Bolo to veselé

Áno

Nie

Veľa sme sa pri tom bavili

Áno

Nie

Bolo to trápne

Áno

Nie

Necítil som sa dobre

Áno

Nie

Inak, skús prosím popísať ako:

Áno

Nie

.....

3. Ktoré aktivity sa ti páčili/ bavili t'a a prečo?

.....

.....

.....

Čo sa ti na nich páčilo?

.....

.....

4. Ktoré aktivity ťa vôbec nebavili, nepáčili sa ti a prečo?

.....

.....

Prosím, skús popísať prečo?

.....

.....

5. Ako by si hodnotil výučbu oproti klasickým hodinám?

Pri výučbe som sa dostal častejšie k slovu	Áno ☐	Nie ☐
Angličtinu som využíval aktívnejšie	Áno ☐	Nie ☐
Viac som sa zapájal do výučby	Áno ☐	Nie ☐
Viac sme so spolužiakmi komunikovali	Áno ☐	Nie ☐
Lepšie som sa sústredil	Áno ☐	Nie ☐
Hodina ma bavila viac	Áno ☐	Nie ☐
Hodina sa mi páčila viac	Áno ☐	Nie ☐
Hodina mi rýchlo ubehla	Áno ☐	Nie ☐
Celkovo túto výučbu hodnotím pozitívne	Áno ☐	Nie ☐
Na hodinu angličtiny sa viac teším	Áno ☐	Nie ☐
Vďaka cvičeniam lepšie chápem učivo	Áno ☐	Nie ☐

Priestor pre vlastne hodnotenie:

.....

.....

.....

6. Vnímaš u seba vo vzťahu k angličtine nejaké zmeny?

(napr.: nebojíš sa chýb, nebojíš sa hovoriť, lepšie komunikuješ?)

Áno – aké:.....

Nie – prečo:.....

7. Nejaké ďalšie odporúčania, návrhy na zlepšenie?

.....

.....

Ďakujeme za vyplnenie dotazníku

Štrukturovaný rozhovor - pomocné otázky

Druhý stupeň a SŠ

1. Zaznamenal si zmeny vo výučbe angličtiny?

Áno, aké? .....

.....

Nie

2. Ako sa ti celkovo páčil nový spôsob výučby (nové cvičenia) na hodinách angličtiny?

1

2

3

4

5

Čo sa ti na novom spôsobe výučby páčilo, bavilo ťa, alebo ti chýbalo, popřípade nepáčilo?

.....

.....

.....

3. Aká bola atmosféra pri výučbe, ako si sa cítil?

.....

.....

.....

4. Ktoré z nasledujúcich aktivít sa ti páčili/ bavili t'a a prečo?

(pripravte si zoznam aktivít, ktoré ste vyskúšali, a môžete im ich prečítať.)

Aktivita názov	bavilo/ nebavilo	(prečo a čo)
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

5. V čom si sa zlepšil v poslednom roku?

Komunikácia: Áno x Nie   prečo? .....

Písaný prejav: Áno x Nie   prečo? .....

Čítanie: Áno x Nie   prečo? .....

V čom najviac: .....

6. Zmenil sa tvoj vzťah k angličtine?

Áno   x   Nie

Ak áno, v čom? (otázky smerujúce k prístupu, väčšej obľúbenosti, vplyvu strachu - nebojím sa hovoriť, viac rozumiem, nebojím sa urobiť chybu, ...)

.....

.....

7. Mali cvičenia a zmeny vo vyučovaní vplyv na komunikáciu, spoluprácu v triede medzi vami študentmi?

Áno x Nie

.....

.....

8. Ako by si ešte prípadne okomentoval, popísal výučbu angličtiny a používaných cvičení?

.....

.....

.....

Tento materiál vznikol v spolupráci 3 partnerských organizácií:

- ODVAZ divadlo improvizace z.s
- Súkromná základná umelecká škola Miletičova 17/B, DomT&D, Bratislava
- Fundacja Interstellar

Kontaktné údaje

Organizácia	ODVAZ divadlo improvizace z.s.	Súkromná základná umelecká škola Miletičova 17/B, DomT&D, Bratislava	Fundacja Interstellar
IČ	26574276	30849331	0000628541
Meno a priezvisko	Vladislav Kos	Katarína Baranová	Artur Jóskowiak
Telefón	736 484 636	+421 905 543 282	+48 781 728 231
E-mail	kos@improacademy.cz	info@skolaludus.sk	akademia.improwizacji@gmail.com
Web	www.improacademy.cz	www.skolaludus.sk	https://akademiaimprowizacji.pl/

Všetky vytvorené materiály nájdete na webovej stránke:

www.improlingua.com

Ďakujeme všetkým spoluautorom tejto publikácie.